

/ = e'

INFORMACE O CHARTĚ 77
(ročník devátý - 1986, číslo 11)

	strana
Dokument Charty 77 24 86 Na obranu Jazzov/ sekce Mezinárodní solidarita s Jazzovou sekcí 26 86 (Nov/ podpisy Charty 77)	2 3 3
Charta 77 a světový mírový kongres v Kodani Dopis dánsk/ mírov/ organizace NE ATOMOVÝM ZBRANÍM Chartě 77 Dopis dánských organizátorů kongresu čs.ministerstvu vnitra Dopis dánsk/ho připravn/ho výboru Cs.mírov/mu výboru 25 86 (Dopis Charty 77 Cs.mírov/mu výboru) Lubomír Strougal o Chartě 77 (z dánsk/ho tisku) 27 86 (Dopis Charty 77 dánsk/ mírov/ organizaci NTA) 28 86 (Příspěvek Charty 77 k světov/mu mírov/mu kongresu)	4 5 5 5 5 6 6 7
Sdělení VONS č.560 (Zásahy proti účastníkům podpisov/ akce) č.561 (Obžaloba Marie Nechalov/) č.562 (K vězenským podmínkám Ladislava Ševece) č.563 (Petr Cibulka opět uvězněn) č.564 (Trestní stíhání Vlastimila Marka) č.565 (Rozšíření trestního stíhání proti Janu Dusovi) č.566 (Rozsudek na Jaroslavem Švestkou pravomocny) č.567 (Augustin Navrátil zůstává nadále v psychiatrick/ l/čebně) č.568 (Hlavní líčení v tr.věci proti M.Nechalov/ odročeno) č.569 (Výkon trestu odnétí svobody Eduarda Vacka) č.570 (Stanislav Fijo odsouzen) č.571 (Vlastimil Marek na svobodě) č.572 (O odvolání H.Chrom/ho buďe rozhodovat nejvyšší soud) č.573 (Petr Cibulka odsouzen) č.574 (Heřman Chromý odsouzen pravomocně)	8 9 9 9 10 10 10 11 11 19 19 11 11 12 12 12
Milan Šimečka píše VONS (k případu Jaroslava Švestky)	13
Augustin Navrátil internován v psychiatrick/ l/čebně Dopis Pavla Roubala pěti poslancům FS a ČNR za okres Kroměříž Zpráva A.Navrátila o jeho pobytu v psychiatrick/ l/čebně	14 15
Z materiálů FIDH	16
V samizdatu nově vyšlo	16
Krátk/ zprávy (Perzekuce řadových členů JS - Menší oslava v bytě V.Havla - Ještě k odebrání odznaku Solidarity - Polsk/ "Opinie" v češtině - mluvčímu Charty 77 odebrán cestovní pas)	18-19

Datum posledního dokumentu zařazen/ho v tomto čísle: 16.října 1986

Informace o Chartě 77 vydává nezávislá redakční skupina signatářů Charty 77

Petr Uhl, Anglická 8, Praha 2 - Vinohrady

Charta 77 | 24 | 86

Sdělení VONS č. 559

Federálnímu shromáždění ČSSR

Vládě ČSSR

Na obranu Jazzov/ sekce

Československou kulturu postihla těžká rána. Jak už veřejnost informoval sdělením č. 555 Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných [VONS], provedla dne 2. září 1986 Bezpečnost domovní prohlídky v bytech sedmi funkcionářů Jazzov/ sekce pražské pobočky Svazu hudebníků, dále prohlídku jejich pracovišť a prohlídku místnosti sekce. V prostorách sekce bylo zabaveno na osm set knih a několik set časopisů. Důležitým střediskem čs. kultury bylo zapečetěno a dlouholetí funkcionáři a pracovníci sekce Karel Srp, Josef Skalník, Tomáš Křivánek, Vladimír Kouřil, Čestmír Hunát, Miloš Drda a Vlastimil Drda vziati do vazby. Obviněni jsou z nedovoleného podnikání podle § 118 odst. 1, 2a trestního zákona. Dříve, již 5. srpna 1986, byl vztah do vazby aktivista, Jazzov/ sekce Vlastimil Marek, který je obviněn z poškozování zájmů republiky v cizině.

Nechceme se zde podrobně zabývat právní stránkou věci. Sekce, která už po 1/ta zápasila o své bytí a nebytí, byla rozhodnutím ministerstva vnitra z konce roku 1984 a začátku 1985 zrušena spolu se Svazem hudebníků, k němuž náležela. Zrušení se odkládalo o zákon č. 126 z roku 1968, který byl přijat jako přechodné opatření k potlačení tak řečených krizových jevů po vstupu vojsk Varšavské smlouvy do Československa. Logicky z toho vyplývá, že orgán státní moci, který zákon z roku šedesátého osmeho použil, považuje i po osmnácti letech situaci v ČSSR za krizovou a patnáctiletou činnost sekce na poli nové hudby, výtvarného umění a literatury za nežádoucí protispolečenský jev.

Svaz hudebníků a sekce se bránily podáním žaloby podle § 2 zákona č. 126/68 Sb. a žádaly o provedení přezkumuho řízení soudem. Městský soud v Praze a nejvyšší soud ČSR však s poukazem na zákonné opatření z 22. srpna 1969, které právo žádat soudní přezkoumání nepřipoštělo, žalobu zamítal. Zákonné opatření ze srpna 1969 však ztratilo platnost 31. prosince 1969 a nelze je proto na dany případ vůbec aplikovat.

Znakem nedovoleného podnikání je jednoznačná protiprávnost provozované činnosti. Státní moc vychází z předpokladu, že všechno, co sekce od ledna 1985 podnikala, např. vydání některých publikací, je protizákonné. Sekce však vycházela z přesvědčení, že žádost o soudní přezkoumání neoprávněno rozhodnutí podle neoprávněně použitého zákona z roku 1968 má odkladný účinek.

Není naším úkolem ropzmotavat právní zmatek, který pracovníci sekce a Svazu hudebníků nezpůsobili. Dojde-li k soudnímu řízení, vysloví se k němu kvalifikovaná právní veřejnost - a nejen u nás. A bude se ptát nejen na porušení existujících čs. zákonů, ale i na to, jak se policejní likvidace samosprávného a životaschopného kulturního útvaru, jenž je řádným a váženým členem Mezinárodní jazzové federace při hudební radě UNESCO, srovnává s dodržováním známých mezinárodních paktů a helsinského smluvy.

Charta 77 se na obranu Jazzov/ sekce ozvala již na začátku tohoto roku v dokumentu Prostor pro mladou generaci. Je však přesvědčena, že nejlépe sekci obhájí její vlastní patnáctiletá činnost. Sekce se ustavila 30. října 1971 a do svého programu si vepsala tato slova: Jazzová sekce organizuje vystoupení, koncerty, festivaly, výstavy, zabývá se otázkami výchovy, podílí se na tiskových a ediční činnosti ve svém oboru... Členem se může stát každý hudebník a přítel jazzu, který se domovolně přihlásí.

V letech 1974 až 1979 uspořádala sekce devětkrát Pražské jazzové dny, kterých se zúčastnily desetitisíce mladých lidí a stovky kapel. Jejich cílem bylo povzbudit amatérské a poloprofesionální soubory, které sice dosahovaly pozoruhodných výsledků, ale měly málo příležitostí představit se před širším publikem a konfrontovat svou práci s nejlepšími profesionály. Díky tému festivalů objevila Jazzová sekce dosud neznámé jazzové a rockové kapely, které si získaly proslulost a z nichž některé dodnes účinkují.

Sekce se věnovala soustavné práci s amatéry a pomáhala jim svou Amatérskou sekci u Zábranských v Karlíně jakož i semináři nazvanými dle Komenského: Jazzová škola hrou. Pořádala přednášky o moderní hudbě za účasti zahraničních lektorů a organizovala pro své členy zájezdy na jazzové festivaly a významné koncerty v Polsku, Maďarsku a NDR. Sedm tisíc členů Jazzové sekce mělo k dispozici znamenitě redigovaný bulletin, jehož dosud výšlo 28 čísel. V místnostech sekce fungovala pro ně výpužčí služba kazetových nahrávek, promítaly se filmy, sloužila jim studovna, čítárna a video. Pro nejširší veřejnost pořádala sekce každý rok výstavy o hudbě minulé i současné, ale i výstavy fotografií a grafiky.

Vůbec lze říci, že univerzálnost a pojetí umění jako životního slohu je příznačná pro toto tvůrčí centrum, z něhož neustále vycházely nové nápady. Jen pro ilustraci uvádíme, že Jazzová sekce vyzvala na tři sta malířů a sochařů k účasti na "minisalonu". Poslala každému z nich dřevěnou bedýnku a požádala ho, aby ji výtvarně zpracoval. Téměř všichni výzvu přijali a vznikl zcela unikátní soubor, který nemá v dějinách českého výtvarného umění obdobu. Bylo to také nedovolené podnikání?

Rozsáhlá a predevším mimořádně zasluzná byla publikační činnost sekce. Napočítali jsme dvaačtyřicet různorodých knížek a patnáct monografií současných českých výtvarných umělců. Upravou a celým pojetím je jedna knížka přitažlivější než druhá. Čtěte jejich názvy: Rocková poezie; Bohumil Hrabal: Obaluhoval jsem anglického krále; Jaroslav Kladiva: Poslední z transportu; Jindřich Chalupecký: O dada, surrealismu a českém umění; J. Koráň a P. Oslzlý: Living Theatre; Raymond Queneau: Stylistická cvičení. A jmenujme ještě alespoň Hudbu přírodních národů, knížku o Lennonovi s unikátními fotografiemi z Kampy a řeč Jaroslava Seiferta k udělení Nobelovy ceny.

Obzíráme-li celou tu rozsáhlou a opravdu průkopnickou činnost, nechce se nám věřit, že je dílem hrstky nadšenců, kteří jí věnovali každou hodinu svého volného času, všechny své schopnosti. V mnoha zemích by jejich nezískanou službu zasvěcenou kultuře a dobru mladých lidí ocenili a poskytli jí plnou podporu. V naší zemi ji chtějí pranýrovat před soudním tribunálem.

Nevíme, co rozhodovalo o likvidaci Jazzov/ sekce a zatčení jejích funkcionářů. Zda to, že byli až příliš oblíbeni mezi mladými lidmi, nebo to, že se tak rozhodně brali o svá práva, nebo zda to bylo kvůli umění a pojetí života, který je inspirovalo a kterým inspirovali ostatní. V každém případě se však hluboce myli každý, kdo se domnívá, že lze život Jazzov/ sekce ukončit administrativním aktem. Všude, kde se sejdou lidé milující svobodu a umění, bude její případ na pořadu dne jako varování i výzva. Bude přítomen na mezinárodních setkáních, kde se bude jednat o kultuře, o právu, o míru.

V době, kdy je přímo povinností lidí dobré vůle posilovat důvěru mezi národy a státy, v době nadějí na zmírnění mezinárodního napětí, v době před vídeňskou konferencí, působi policejní zásah proti Jazzov/ sekci jako poliček veřejnému mínění. Lidé jejich chápou. Jako útok proti životu a jeho pestrým potřebám, jako útok proti všemu, co chce být svobodou necitlivost k umění a kultuře.

A podivují se nad ním tím více, že v sousedních zemích sovětského bloku dochází spíše k opačnému pohybu: z vězení propouštějí politické vězňy a tvůrci lidé se sebevědoměji hlásí o svá práva.

Zádáme představitele politické a státní moci, aby zvážili svou odpovědnost. Aby dříve, než dopustí soud nad výborem Jazzov/ sekce, užili vlastní soudnosti. Neboť okamžitý propuštění zatčených a rozumné řešení právního statutu sekce jednáním je jednoznačné v zájmu československé republiky.

V Praze 18.září 1986

Martin Palouš Anna Šabatová Jan Štern
mluvčí Charty 77 mluvčí Charty 77 mluvčí Charty 77

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných, čs. liga pro lidská práva,
člen Mezinárodní federace pro lidská práva [FIDH]

Ladislav Lis, místopředseda Mezinárodní federace pro lidská práva

Mezinárodní solidarita s Jazzovou sekcí

je opravdu rozsáhlá, zprávy o ní přicházejí z mnoha zemí světa. Protestují kulturní cíničtí, spisovatelé, hudebníci, mládež. Jeden příklad za všechny: Funkcionáři strany zelených z NSR poslali 28.září 1986 prezidentovi ČSSR Gustávu Husákovi dopis, v němž podrobně popisují zásah proti Jazzov/ sekci, pozitivně hodnotí její činnost a závěrem hývadějí:

Tento případ je velmi vážný a pro situaci v oblasti lidských práv v Československu příznačný: Státní bezpečnost se souhlasem státních a stranických orgánů potírá kulturní organizaci, která vystupuje výhradně legálně a která má širokou zakladnou členů a sympatizujících, organizaci, jejíž legalita je odvozena z helsinských dohod.

Zádáme Vás a všechny politické a justiční odpovědné pracovníky, abyste

- zprovozili ze světa tato očividně vykostruovaná obvinění

- uvéznění propustili z vazby

- vrátili odnát publikace

- a nekladli překážky činnosti Jazzov/ sekce.

Tvořivý a kulturně zajímavý život se může rozvíjet jen v atmosféře společenské svobody.

V dokonalém úctě Eva Quistorpová, Otto Schily, Joseph Fischer, Milan Horáček, Willi Hoss, Lukas Beckman, Gert Bastian, Uli Fischer, Petra K. Kellyová, Uschi Eid, Antje Vollmerová, Christa Nickelsová, Jutta Ditfurthová, Rainer Trampert, Annemarie Borgmannová, Hannegret Hönesová, Axel Vogel a Hans-Werner Senfft

Charta 77 | 26 | 86 (Nové podpisy Charty 77)

K prohlášení Charty 77 z 1.1.1977 se do dnšního dne připojili tito noví signatáři:

Jaroslav Kolčava, brusíč

Igor Novotný, prodavač

Jan Kiš, invalidní důchodce

Vojtěch Píša, technik

ing. Josef Zanta, technik

ing. Milan Kohout, topič

ing. David Schubert, skladník

Lubomír Sapoušek, truhlář

Tatána Tobolová, plavčí mistr

Bohumír Liška, dělník

Otto Foral, dělník

Martin Höger, dělník

Jiří Pavliček, dělník

Pavel Stríbrný, technik

Josef Florián, dělník

Jaroslav Tuček, dělník

Milan Pavlištík, dělník

Jaroslav Javorský

Aleš Müller, dělník

Božena Rosolová, úřednice

Vladimír Linhart, řidič

Zdeněk Pika, dělník

Jan Rampich

Miloslav Tr/gl, zámečník

Milan Slíž, zedník

V Praze 1. října 1986

Martin Palouš
mluvčí Charty 77

Anna Šabatová
mluvčí Charty 77

Jan Štern
mluvčí Charty 77

Pozn.red.: Jaroslav Javorský byl 9 let let vězněn za údajn/vyzvědačství; v únotu t.r. byl v rámci výměny věznů mezi Východem a Západem propuštěn na svobodu. K Chartě 77 si připojil již na jaře 1985 v NVU Valdice.

V průběhu posledního roku oznámili signatáři Charty 77 Pavel Giertl z Mariánských lázní, Jiří Vostatek z Královské Poříčí a Dagmar Simečková roz. Michková z Pardubic, že sv/podpisy pod Chartou 77 odvolávají.

Charta 77 a světový mírový kongres v Kodani

Dopis dának/mírov/organizace NE ATOMOVÝM ZBRANÍM Chartě 77

Kodaň 18.8.1986

Vážení přátel/,
píšeme Vám, abychom Vás informovali o tom, jak pokračují přípravy tzv. světového kongresu, o němž jsme se Vám zmiňovali již v předchozím dopise. [Viz Info o Ch77|5|86, kde je zveřejněna korespondence mezi dánskou organizací a Chartou 77; organizace "Ne atomovým zbraním" tehdy pozvala Chartu 77 k účasti na světovém mírovém kongresu v Kodani - pozn. red.] Jak jsme Vám už psali, nikdo ze členů "Ne atomovým zbraním" [NTA] si nechce namlouvat, že se tento kongres může stát světovým v pravém slova smyslu, protože nemůže být otevřeným forem, které zachytí mírové hnutí a akce probíhající po celém světě v jejich šíři a hloubce. Jak už jsme Vám vysvětlovali, problém celého kongresu tkví v tom, že hlavním organizátorem přípravné práce je Světová rada míru - a Světová rada míru je mluvčím zahraniční politiky SSSR.

Rozhodli jsme se účastnit se kongresu a podílet se na jeho přípravě proto, že považujeme za životně důležité, aby dialog mezi Východem a Západem pokračoval. Tento kongres pro takový dialog nevytvorí ty nejideálnější podmínky. Na druhé straně však považujeme možnosti pro skutečnou výměnu názorů mazi Východem a Západem za mnohem lepší než v Praze v roce 1983, kromě jiného proto, že se kongres koná v západní zemi a tak/proto, že se nám přesné všechno podařilo uplatnit určitý vliv na celkové uspořádání kongresu. Trváme na tom, aby byl kongres otevřen i pro představitele neoficiálních východoevropských mírových hnutí, kteří jsou v exilu. Kromě toho je velmi důležitá skutečnost, že naše účast na přípravě nám umožnila 1/pe seznámit ostatní s našimi stanovisky. Základní podmínkou pro naši účast na kongresu je, abychom mohli vyslovit své názory, abychom mohli kritizovat to, co shledáme potřebným kritizovat, a že nebudeme upravovat svůj názor s ohledem na to, co druhá strana chce slyšet. Pro bližší ilustraci svých názorů Vás odkazujeme na naši odpověď na Pražskou vyzvu, kterou, jak doufáme, jste dostali.

V souvislosti s dosti obšírnou debatou v dánském tisku o kongresu sehrály mírové iniciativy z nezávislých kruhů východní Evropy důležitou úlohu. Jde o to, že dánská veřejnost si začala postupně uvědomovat, že iniciativy jako je např. Charta 77 se v otázce odzbrojení a uvolňování napětí názorově příliš nelíší od nezávislých hnutí v západní Evropě.

Vedli jsme diskusi s místními dánskými sekciemi Světové rady míru o tom, že evropský mírový proces musí nutně zahrnovat i lidi z východoevropských zemí a zdůraznovali jsme, že tyto země nemohou být zastupovány pouze oficiálními mírovými radami a výbory, na něž je oprávněně třeba pohlížet jako na mluvčí vládní politiky. Zdůraznili jsme proto, aby se na kongresu podílely i neoficiální mírové iniciativy a poukázali jsme na vlastní zkušenosti s iniciativami Mír a svoboda a KOS v Polsku a Charta 77 v Československu, které vnesly do diskusí v mírovém hnutí novou a zásadní perspektivu. Podle našeho odhadu pronikly tyto názory ve větší míře do dánské veřejnosti v souvislosti s diskusí o světovém kongresu.

Na druhé straně je však nutno uvést, že jsme se nesetkali se stejným souhlasem v kruzích, které tvoří dánský přípravný výbor světového kongresu. Tyto kruhy jsou ovládány členskými organizacemi Světové rady míru; tyto organizace jsou často výrazně ovlivněny dánskou komunistickou stranou, která je skutečně velmi promoskevsky orientována. Po dlouhé diskusi, jednáních a tlaku jsme přiměli dánský přípravný výbor, aby zaslal dopis, jehož kopii přikládáme (dopis je z 6.8.1986) čs. přípravnému výboru světového kongresu. Jak můžete vidět, v dopise je vyjádřena naděje, že čs. přípravný výbor naváže kontakt s Chartou 77 ve věci její účasti v čs. delegaci na kongresu. Zároveň dánský přípravný výbor požádal organizaci NTA, aby informovala Chartu 77, že Váš dopis z 25.3.1986 [dokument Charty 77|11|86] je považován za přihlášku na kongres, a aby Vás při této příležitosti požádala, abyste navázali styk s čs. přípravným výborem ohledně Vašeho zařazení do delegace na světový kongres. Kromě toho jsme se dohodli s dánským přípravným výborem, že nebude-li možno zařadit zástupce Charty 77 do čs. delegace, bude mít Charta 77 přesto právo se kongresu zúčastnit.

Dominujíce se, že žádost dánského výboru adresovaná čs. přípravnému výboru spolu s dopisem, jehož napsáním pověřil dánský přípravný výbor naši organizaci NTA, je krokem k tomu, aby Světová rada míru uznala nezávislé mírové aktivity v zemích východní Evropy. Pokud je nám známo, nic podobného se dosud nestalo a nechceme zastírat skutečnost, že vzhledem k úzkému spojení Světové rady míru s mírovým výborem v SSSR jsme byli tímto krokem překvapeni.

Dalším problémem je samozřejmě to, zda Vám bude povoleno opustit Československo a znovu se vrátit. Ve svém dopise z 25.3.1986 jste upozornovali na různá opatření v čs. právním řádu týkající se odnětí občanství. Pri této příležitosti jsme napsali dopis čs. ministru vnitra, jehož kopii rovněž přikládáme. Čtyři signatáři tohoto dopisu zastupují dánskou organizaci, jež se účastní přípravných prací. Vedle NTA je to Socialistická lidová strana, která je v opozici a má třetí největší zastoupení v dánském parlamentu. Dále je to radikální strana, která je liberální, nesocialistickou stranou a v řadě závažných otázek podporuje liberálně konzervativní vládu. A poslední organizací jsou Křestan/za odzbrojení, což je mírové hnutí. Odpověď od čs. ministerstva vnitra jsme zatím neobdrželi, avšak velvyslanectví v Kodani nám sdělilo, že můžeme očekávat odpověď kolem 1. září. Jakmile nám bude její obsah znám, hned se s Vámi spojíme.

Nyní Vás tedy žádáme, abyste se spojili s čs.přípravným výborem a informovali ho o možnosti, že byste byli zařazeni do delegace na kongres do Kodaně. Žádáme Vás tak/, abyste nám napsali, kdo z Charty 77 bude v případě možnosti vyslán na kongres do Kodaně.

V každém případě však musíme počítat i s možností, že se kongresu nebude moci zúčastnit. V takovém případě bychom Vás prosili o přispěvek, který bychom přečetli a na kongresu rozšířili mezi účastníky.

Sdělujeme Vám tak/, že Vaše výdaje na cestu a pobyt spojený s Vaší účastí na kongresu budou samozřejmě hrazeny NTA.

S přání všeho nejlepšího a s mírovými pozdravy

NE ATOMOVÝM ZBRANÍM

Dopis dánských organizátorů světového mírového kongresu čs.ministerstvu vnitra

Československému ministerstvu vnitra

Kodaň 28.5.1986

Dánský mírový hnutí Ne atomovým zbraním jako člen Organizačního výboru světového mírového kongresu, který se bude konat ve dnech 15.-19. října 1986 v Kodani, se obrátilo na Chartu 77 v Československu s dotazem na její vztah a postoje k světovému kongresu.

Z odpovědi je zřejmé, že Charta 77 si přeje účastnit se světového kongresu. Stejně jako my, povazujeme i Chartu 77 za velice důležitou, aby rokování na kongresu bylo přítomno co nejsírsší spektrum iniciativ, které jsou vyvíjeny s cílem stanovit základ pro trvalý a spravedlivý mír.

Mluvčí Charty 77 však ve své odpovědi organizaci NTA vyjádřili obavu z toho, že pro svou účast na kongresu budou zbaveni českého občanství a bude jim tak upřeno právo vrátit se do vlasti. Mluvčí poukazují na české zákonodárství tykající se nabývání a pozbyvání českého státního občanství a obzvláště na zákon č. 194/49 Sb. Obávají se, že ustanovení o odnětí státního občanství pro činnost v cizině, která by mohla poškodit zájem státu, by mohlo být použito proti nim, pokud by přednesli své názory na světovém kongresu v Kodani.

Rádi bychom jako organizátoři kongresu zdůraznili, že samozřejmě nikdo nemá sebemenší úmysl použít kongresu jako prostředku k poškození oprávněných zájmů jak/hokoli vlastního. Naopak, účelem kongresu je vytvořit co nejvíce forum pro naši/havá jednání o závodech ve zbrojení a o politické konfrontaci, jež považujeme za hrozbu celého lidstva.

Chceme také poukázat na aktivní a inspirující diskusi o těchto problémech, která byla vedena mezi Chartou 77 a západoevropským mírovým hnutím. Považujeme za velmi důležité/zdůraznit, že z žádného hlediska nemůžeme považovat návrhy přednesené Chartou 77 za pokusy poškodit zájmy Československa. Naopak v nich spatrujeme úsilí pomoci k tomu, aby bychom společně našli realistické a spravedlivé řešení problémů, které nás všechny trápí. Je pro nás obtížné představit si, že by postoj Charty 77 mohl někdo chápout jinak.

Majíce toto vše na mysli, vyzýváme Vás, abyste prohlásili, že české ustanovení tykající se odnětí státního občanství nebudu proti zástupcům Charty 77 na světovém kongresu v Kodani použita.

Jan Clausager, Dánská radikální strana
Hans Nebel, Socialistická lidová strana
Nicky Brown, Křestan/za mír
Troels Tofkaer, Ne atomovým zbraním

Dopis dánského přípravného výboru Československému mírovému výboru

Československý národní přípravný výbor
či o Československý mírový výbor
k rukám Ivana Fialy,
Panská 7, Praha 1, Československo

Vážení přátele,

Kodaň 6.srpna 1986

Koordinacní výbor působící v rámci dánského přípravného výboru světového kongresu dnes prodiskutoval projev zájmu Charty 77 z Československa, o němž jsme byli informováni dánskou organizací Ne atomovým zbraním.

V souladu s názorem dánského přípravného výboru Vás žádáme, abyste nám sdělili, zda je možno zařadit zástupce této organizace do české delegace na světový mírový kongres.

Těšíme se, že nám brzy sdělíte svůj názor na tuto záležitost.

S pozdravem

Koordinacní výbor
Villum Hansen ***

Charta 77 | 25 | 86

Československému mírovému výboru
k rukám předsedy ČSMV akademika Bedřicha Švestky

Vážení pánovi/

V Praze 18.září 1986

dostali jsme od dánských přátel z organizace Ne atomovým zbraním zprávu, že nás dopis z 25.března 1986 t/to organizaci je považován dánským přípravným výborem pro mírový kongres za oficiální přihlášku na kongres. Současně nás vyzvali, aby bychom navštívili český přípravný výbor a projednali možnou účast Charty 77 v české delegaci.

Dne 5.9.1986 dva z nás (Anna Sabatová a Jan Stern) navštívili český mírový výbor [ČSMV] a žádala o rozhovor pana Ivana Fialu, k jehož rukám byl 6.srpna zaslán dopis dánského přípravného výboru. Obsahem tohoto dopisu měla být žádost, abyste zvážili možnost zařadit signatáře Charty 77 do oficiální české delegace.

Pan Fiala nebyl přítomen v Praze a tak jsme jednali s p.Zdeňkem Kutinou. Když jsme stručně přednesli, o co nám jde, řekl nám Z.Kutina, že I.Fiala byl v Kodani a zjistil, že nás na kongres nepozval dánský přípravný výbor, ale jeden člověk nebo malá skupinka,

kterí bez vědomí ostatních dopis napsali, a že ČSMV považuje tento dopis za neplatný.

Informaci jsme vzali na vědomí, přesto jsme však zdůraznili, že Charta 77 udržuje několik let kontakty se západoevropskými mírovými organizacemi, vede s nimi dialog a vyjadřuje názory části čs. obyvatelstva. Proto by měla na kongresu co říci.

Rekli jsme tak, že by účast zástupců Charta 77 na mírovém kongresu byla jistě považována za gesto otevřenosti a dobré vůle ze strany čs. vlády.

Po naší návštěvě 5. září jsme zjistili, že pozvání dánského přípravného výboru na mírový kongres platí, že to nebylo dílo jednoho člověka, ale celého výboru, který za dopisem stojí. Podle informací, které máme k dispozici, p. Fiala však na tiskové konferenci v Kodani tvrdil, že chartisté nemohou jet na kongres, protože je to "spolek reaganovského a reakcionářů". Svá tvrzení však nebyl schopen blíže vysvětlit ani doložit. Rovněž dánští míroví aktivisté se potom ve Vídni p. Fialy ptali, proč nám jeho zástupce při naší návštěvě neřekl pravdu. Pan Fiala odmítl odpověď za odpovědi p. Kutiny, zato však uvedl nový podivný argument: prý Charta 77 se nemůže zúčastnit jednání v Kodani, jelikož by nepodepsala záverečný dokument, který by se neslučoval s jejími názory, vyjádřenými v dopise do Milána.

Domníváme se, že smysluplný a tvořivý dialog o čemkoliv lze vystartovat jen tehdy, když se říká pravda. Mají-li se lidé pěochopit a jít si vstřícně, musí být jejich diskuse otevřená - otevřena pro všechny, kdo o ni mají zájem. Tím více to platí pro dialog o míru, jehož každý účastník rozhoduje sám o tom, jakou váhu bude mít jeho slovo.

Opakujeme, co jsme už řekli osobně: máme skutečný zájem zúčastnit se mírového kongresu a prosíme Vas, abyste nám odpověděli co nejdříve. Kongres začíná za necelý měsíc.

Očekáváme rovněž, že nám vysvětlíte, jak dospěl Váš pracovník k názoru, že právoplatný dopis dánského mírového výboru je dilem jednotlivce. A že nám rovněž objasníte svá tvrzení o Chartě 77 na tiskové konferenci v Kodani, která považujeme za nepravdivá.

Martin Palouš, mluvčí Charta 77; Anna Šabatová, mluvčí Charta 77; Jan Štern, mluvčí Charta 77
Na vědomí: Ne atomovým zbraním, Dánsko

Dánský přípravný výbor pro mírový kongres

Československý mírový výbor na dopis Charta 77 nijak nereagoval.

Lubomír Štrougal o Chartě 77 (z dánského tisku)

Kodaňský list Information přinesl dne 18. září 1986, na závěr návštěvy čs. ministrského předsedy Lubomíra Štrougala, článek, z níhož vyjímáme:

Ceskoslovenská opoziční skupina Charta 77 je 'zakázaná', a je proto nepravděpodobné, že bude moct poslat své zástupce na mezinárodní mírovou konferenci, která se bude konat ve dnech 15.-19. října v Kodani. To řekl čs. předseda vlády Lubomír Štrougal ve středu na závěr své třidenní oficiální návštěvy v Kodani. Na závěrečné tiskové konferenci řekl, že o složení delegace, která na konferenci přijede, nerozhoduje čs. vláda, ale čs. mírový výbor.

Zdůraznil však, že Charta 77 je zakázaná (nedovolená) organizace, zastávající extrémní zahraničně politické názory, které nejsou v zemi přípustné, a že Charta čítá asi 700 členů a proto nemůže být považována za reprezentativní pro čs. 'masy'. 'Osobně si proto dovedu těžko představit, že by se v Kodani objevili zástupci této skupiny', řekl. 'Je-li proti nim vedeno vyšetřování, i když jsou na svobodě, tak nemohou vycestovat.'

V pondělí odjedou do Prahy čtyři zástupci světového mírového kongresu, mezi nimiž předseda kongresu Hermod Lannung, aby se pokusili přemluvit čs. úřady, aby povolili zástupcům hnutí za občanská práva Charta 77 zúčastnit se kongresu v Bella Center.

Na nový dánský návrh na permanentní konferenci o otázkách lidských práv v Kodani odpověděl čs. předseda vlády zdrženlivě. Poukázal na to, že nemůže předložit postoj své země k tomuto návrhu, dokud nebyl projednán čs. parlamentem. Zaroveně dal na jevo, že považuje tento dánský návrh, předložený předtím tento měsíc ministrem zahraničních věcí Uffe Ellemanem-Jensenem během jeho návštěvy v Maďarsku, za čistě organizační otázku. Myšlenkou dánského ministra zahraničí je, že taková permanentní konference lidských práv v Kodani by mohla působit jako jakýsi pokračování v rámci procesu KBSE a mohla by možná napomoci při slučování rodin. V článku se dále zmiňují Strougalovy výroky o sporech mezi Prahou a Vatikánem a jeho hodnocení návštěvy v Dánsku.

Charta 77/27/86 (Dopis dánskému mírovému organizaci NTA)

Dánskému mírovému organizaci Ne atomovým zbraním
Kodan

V Praze 2. října 1986

Vážení přáteli,

děkujeme Vám za Váš dopis z 18. 8. 1986 a za pozvání pro Jiřího Dienstbiera a Martina Palouše. Dopis jsme dostali teprve 21. září 1986 a mezi tím jsme Vám poslali kopii svého dopisu ČSMV z 18. 9. 1986, v němž jsme vyličili, jak jsme jednali s pracovníkem tohoto výboru. Je jisté, že nyní je již málo času a že nám čs. úřady asi čestu neumožní. V této souvislosti Vás chceme upozornit na to, že lidé z ČSMV by svým eventuálním souhlasem s naší účasti museli dokázat tím, že by náš zástupcem přímo zařídili veškeré cestovní formality, které jsou poměrně složité (cestovní pas nepostačuje). Myslíme, že celá věc dopadne tak, že za Chartu 77 z Československa nikdo nepřijede. Proto vás vítáme Vaši nabídku, že nás při jednání kongresu do určité míry nahradíte, například, že kongresu zveřejníte naše stanovisko, které Vám současně zasíláme.

Dozvěděli jsme se, že členkou delegace END bude Zdena Tominová, bývalá mluvčí Charta 77. Uvážte, zda by nebylo pěkné, kdybyste právě ji pověřili přenesením našeho příspěvku. Byl by to svého druhu symbolický akt spolupráce dánského a britského mírového hnutí s československou nezávislou občanskou iniciativou. Toto rozhodnutí ovšem necháváme na Vás, protože nejlépe zhodnotíte na místě, co bude nejlepší.

Srděčně Vás zdraví

Martin Palouš, mluvčí Charta 77; Anna Šabatová, mluvčí Charta 77; Jan Štern, mluvčí Charta 77

Charta 77 | 28 | 86 (Příspěvek k světov/mu mírov/mu kongresu)

(Zasláno prostřednictvím dánsk/ mírov/ organizace Ne atomovým zbraním)

Světov/mu mírov/mu kongresu, Kodan

Vážení účastníci kongresu,

Charta 77 je občanskou iniciativou usilující o uplatňování lidských práv. Za sv/ho desetilet/ho působení se nejednou vyslovila tak/ k otázkám evropsk/ho a světov/ho míru. Zejm/na od roku 1981 upozorňuje Charta systematicky na úzk/ sepětí těchto otázek s prosazováním a dodržováním práv člověka. Jsme totiž hluboce přesvědčeni, že skutečný mír může být pouze mirem svobodných národů a lidí.

Toto přesvědčení se kromě jin/ho opírá o zkušenosť dvou světových válek v tomto století. Agrese pokažd/ vyšla ze zemí, kde občanská veřejnost ztratila kontrolu nad militaristickými silami vlastního státu. A proč k tomu došlo? V případě poslední války je to vidět v klasickou jasnosti: aby mohly agresivní síly uskutčnit sv/ úmysly, musely nejdříve rozmetat demokratick/ kontrolní instituce a zavřít jinak smýšlející občany do vězení a do koncentračních táborů. Poučení touto hořkou zkušenosťí říkáme: Mír není ohrožen jen tam, kde chystají nov/ útočn/ zbraně. Mír je ohrožen všude, kde je umlčen hlas kriticky smýšlejícího občana.

Proto je pošetil/ domnívat se, že se lze v mírov/m úsilí omezit na vojensko-technick/ aspekty odzbrojení a probl/my lidských práv a svobod ponechat na bedrech organizací typu Amnesty International. Mír je nedělitelný nejen ve smyslu zeměpisn/m, Je nedělitelný i v hlubší dimenzi lidsk/. Skutečný mír znamená nejen odstranění zvůle a hrozeb ze vztahů mezi státy, ale i ze vztahů mezi státní moci a člověkem.

Dovolte, abychom vycházejíce z těchto předpokladů řekli několik poznámek ke sv/ účasti na tomto kongresu - a vůbec k otázce účasti nezávislých občanských skupin z naší části rozdělen/ Evropy.

I když jsme byli na Vás

kongres pozváni, nemůžeme se na něm osobně podílet. Čs.úřady neumožnily našim zástupcům odjet do Kodaně a tak/ oficiální Československý mírový výbor [ČSMV] se k naší účasti postavil negativně.

Nechceme přitom nijak snižovat úlohu oficiálního ČSMV, neboť soudíme, že mír v Evropě je možno zabezpečit jen za účasti všech společenských sil, k němž pochopitelně patří vlády, a pokud jde o tzv.východní Evropu, i oficiální mírov/ výbory, kter/ vyjadřují zájmy mocenských center těchto zemí. Nicm/ně koncepce, podle níž by tyto oficiální mírov/ výbory měly mít monopolní postavení a měly by se jako jedin/ - jakoby jm/nem cel/ společnosti - vyjadřovat k otázkám míru, je nesprávná a nepřijatelná. Nutně ji musí odmítout každý, kdo vychází z elementárních zásad demokracie, každý, kdo uznává helsinsk/ dohody. A tak/ kazdý, kdo si přeje být o mírových aktivitách v naší části Evropy objektivně informován.

Nevíme, jakou bilanci přeloží Vašemu kongresu oficiální ČSMV. Jistě v ní bude zahrnu to i pořádání mírových akcí. V průběhu let, která uplynula od posledního kongresu Vašeho hnutí (bylo to v červnu 1983 v Praze), byla však v Československu takovou největší akcí velehradská pout, konaná vloni u příležitosti cyrilometodějských oslav. Tato pout, oficiálně prezentovaná jako mírová slavnost, byla ve skutečnosti mohutným vystoupením československých katolíků usilujících o náboženskou svobodu, která je různými způsoby omezována. Jsme přesvědčeni, že právě tou měrou, jakou tato slavnost byla výrazem odhadání našich spoluobčanů bránit svou církev, sv/ náboženství a svou víru, byla i skutečným příspěvkem k perspektivě trval/ho míru, který může zabezpečit jen společnost respektující občanská prava a demokratick/ svobody.

Obaváme se rovněž, že delegáti ČSMV Vás nebudu informovat ani o jiných mírových iniciativách, k nimž v Československu dochází. Dovolte nám proto, abychom se krátce zmínili o některých z nich.

Celá práce Charty 77, která za deset let sv/ existence vydala na 340 dokumentů, slouží věci lidských práv a tím i věci míru. K některým konkr/tním probl/mům se pak Charty 77 vyjadřuje přímo. Bylo tomu tak i letos v dokumentu Prostor pro mladou generaci, v němž se navrhuje zřízení nahradní vojensk/ služby beze zbraně, resp.pracovní služby pro ty, kterým svědomí nebo víra zapovídají cvičit se v zabíjení lidí. T/z se zde navrhují zkrácení základní vojensk/ služby v ČSSR ze 24 na 18 měsíců.

Někter/ mírov/ iniciativy podporuje Charty tím, že vydává texty, kter/ jsou společným stanoviskem části signatářů Charty 77 a dalších čs.občanů. V poslední době to byla především Pražská výzva z března 1985 a dopis do Milána k připravovan/mu memorandu pro vídensk/ setkání účastníků helsinsk/ konference. Tyto texty nevývají stanoviskem všech signatářů Charty 77, i když se k nim obvykle připojují predstavitel/ různých ideových proudů. Je tomu tak proto, že se ne všichni chartist/ cítí povoláni vyjadřovat se k problematice míru a evropských perspektiv. A tak/ proto, že v pluralitním společenství, jakým Charty je, se snaže dosahují shody při stanovení a hodnocení konkr/tních případů porušování lidských práv než v oblasti mezinárodní bezpečnosti a spolupráce, do kter/ se mnohem výrazněji promítají odlišná politická hodnocení. A abychom byli zcela upřímní: mnozí signatáři Charty 77 a její stoupenci v Československu i v exilu jsou nedůvěřiví k mírov/mu hnutí, kter/ někdy posuzují - ať právem či neprávem - podle těch skupin, kter/ pouze opakují hlediska jedn/ strany, a co je nejhorší, projevují okázalou lhostejnost k porušování lidských práv, k němuž opravdový stoupenc miru mezi lidmi nesmí mlčet.

Je pochopiteln/, že signatáři Charty a zejm/na Její mluvčí, kteří Chartu pravomocně zastupují, musí tyto výhrady respektovat. Na druh/ straně však respektují mluvčí a spolu s nimi všichni signatáři Charty tu část základního prohlášení Charty 77, v níž se státní moci nabízí dialog. Tato nabídka k rozhovorům o všech otázkách, jimž se Charty zabývá, trvá a je stále přítomna. To platí i pro instituce, jako je v Československu ČSMV, nebo pro podobn/ instituce mezinárodní, jako je Světová rada míru. Oficiální i polooficiální instituce čs.státu - jakož i sovětsk/ho bloku - prokazí svou skutečnou ochotu k všeobecn/mu dialogu nejl/pe tím, když z něho nebudou nikoho předem vyloučovat. A tím m/ně stoupence nezávislých mírových iniciativ, at už žijí doma nebo působí v exilu. Podaří-li se Vašemu hnutí přesvědčit například ČSMV a oficiální čs.instituce, aby dialog přijaly, značně posílíte důvěru v mezinárodní mírov/ hnutí a mnoho dalších čs.občanů bude ochotno se společných diskusí či přímo akcí účastnit. Pokud jde o nás,

o Chartu jako celek, povedeme i nadále dialog se všemi, kteří o něj mají zájem: s francouzským CODENE, s nizozemským IKV, s britským END a CND, s dánským Ne atomovym zbraním, s americkým Peace Activists East and West, se západoněmeckými zelenými, s evropskou sítí pro dialog Východ - Západ, s Pax Christi - a samozřejmě i s přáteli z hnutí za mír a lidská práva v NDR, s členy polských skupin Svoboda a mír a KOS, s nezávislými angažovanými občany Madarska.

Účast některých signatářů Charty 77 na práci Evropské sítě Východ-Západ již přinesla své výsledky. Memorandum, které tato síť připravuje pro výdanské setkání KSBE, má několik prvků, k nimž dali podnět právě chartisté. Text memoranda výslovně uvádí, jak významná byla pro jeho vznik právě Pražská vyzva. A také návrh na zřízení levných mezinárodních prázdninových táborů pro mládež, který by usnadnil vzájemné poznání mladých lidí z obou částí Evropy, vychází z našeho dokumentu.

Cást nezávislých mírových aktivit v Československu se však děje mimo Chartu 77. Bylo tomu tak u podpisové akce proti instalaci sovětských raket s jadernými hlavicemi na čs. území v roce 1983. Bylo tomu tak ve Frydku-Místku, kde mladí lidé psali nároky po zdech - mimo jiné s mírovou teematikou. Byli za to letos odsouzeni k nepodmíněným, až dvacetiměsíčním trestům odňtí svobody. Bylo tomu tak po lounském prosinci, kdy se skupina mladých lidí po spontánní manifestaci v den pátého výročí smrti Johna Lennona pokusila založit organizaci Mladí umění pro mír, získala pro myšlenku stovky zájemců, avšak Státní bezpečnost ustavení organizace zabránila. Mírovým posláním je prodchnutá i celá činnost Jazzové sekce Svazu hudebníků, která má oficiální styky s britskými mírovými organizacemi END a CND. Jak známo, sedm členů této sekce prakticky celý její výbor, je t.č. ve vabě a hrozí jim tresty v trvání od tří do deseti let.

Byli bychom rádi, kdybyste se zajímali o tyto spontánní, vpravdě lidové projekty, jež jsou vyrazem autentického úsilí o mír. Zájem, který jim věnujete, publicita, jež jim bude poskytnuta - to vše přispěje i k ochraně protagonistů těchto akcí a posílí nezávislost mírového úsilí v Československu.

Nemůžeme si odpustit ještě jedno konstatování. Dne 15.6.1983 jsme se obrátili na tehdejší světový kongres - prazské shromáždění Za mír a život, proti jaderné válce. Požádali jsme v tomto textu, aby shromáždění

"přijalo do své rezoluce i výzvu všem vládám, aby svá jednání objektivně zpřístupnily všem lidem, to znamená, aby všechny strany zásadně, nezkresleně a v celém rozsahu informovaly obyvatele svých zemí nejen o svých vlastních návrzích, ale i o návrzích druhých stran; aby je seznamovaly nejen se svou vlastní argumentací a vlastními statistickými podklady, ale - v autentické a necenzurované podobě - i s argumentací a statistickými podklady svých partnerů. Stěží si lze představit", psali jsme v červnu 1983, "skromnější ústupek vlád veřejnosti - a přitom by to byl možná čin významnější než leccos jiného. Otevřel by postup všech vlád... plnou kontrolu veřejnosti."

Tento požadavek se do závěrečné rezoluce shromáždění neprosadil. A za více než tři roky se v informování o návrzích a postojích "druhé strany" neprojevil v čs. sdělovacích prostředcích žádný pokrok.

Doufáme, že věnujete našemu návrhu z roku 1983 více pozornosti, než jak to učinil pražský kongres. Jak vidíte, naš návrh je stále aktuální. Čas opět pokročil a snad naše podněty najdou tentokrát bedlivější posluchače.

Na tiskové konferenci v Kodani charakterizoval předseda čs. vlády Lubomír Štrougal zahraničné politické názory Charty 77 jako extrémní. Posudte sami, zda je tomu tak.

Prejeme Vašemu jednání úspěch.

V Praze 7. října 1986

Martin Palouš Anna Šabatová Jan Štern
mluvčí Charty 77 mluvčí Charty 77 mluvčí Charty 77

Jiří Dienstbier a Martin Palouš se dne 5. října 1986 obrátili dopisem na federálního ministra vnitra Vratislava Vajnara s žádostí, aby jim byly vydány cestovní doklady k účasti na světovém mírovém kongresu v Kodani, a to v krátkém termínu na pokyn ministra. V dopise zároven požadují záruku, že jim v případě uskutečnění cesty bude povoleno vrátit se domů. Ministr vnitra na žádost nereagoval.

Nejsme rovněž informováni o výsledku jednání, které vedl v Praze dánský přípravný výbor na čele s Hermómem Lannungem, poslanecem již zmíněným, radikální [sociálně liberální] strany a staričkým přítelem SSSR", který pamatuje ještě Lenina. V čs. tisku se o jednáních Dánů s nejrůznějšími státními a oficiálními institucemi referovalo, ovšem o Chartě 77 a její diskutování/ účasti na nadcházejícím kongresu v Kodani nebylo zveřejněno ani slovo.

Signatáři Charty 77 a další Čechoslováci, žijící v exilu, byli zařazeni do jednotlivých delegací různých mírových organizací. Kromě Zdeně Tomínové, bývalého mluvčího Charty 77, která je v delegaci britské organizace European Nuclear Disarmament [END], jsme se zatím dozvěděli o Jaroslavu Sukovi, signatáři Charty 77 a členu VONS, který je členem delegace dánské Socialistické lidové strany, jež patří mezi organizátory kongresu. (J. Suk žije ve Švédsku/ Uppsale, dánská strana ho nominovala proto, že švédské mírové organizace kodanský kongres bojkotují.) O účasti dalších přátel z exilu budeme informovat. Kongresu se mají tentokrát účastnit exulanté z několika východoevropských zemí.

***** ***** *****

Sdělení Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných čs. ligy pro lidská práva, člena Mezinárodní federace pro lidská práva [FIDH]

Všechna sčítání VONS jsou zasílána Federálnímu shromáždění ČSSR. Jména a adresy členů VONS byly publikovány ve sděleních č. 492 a 531.

Sdělení č.560 (Zásahy proti účastníkům podpisov/ akce)

V posledních týdnech probíhá v Čechách a na Moravě podpisová akce, jejímž cílem je vyjádřit kritické stanovisko k platnému zákonu o umělém přerušení těhotenství, a zvláště v jeho údajně připravované novele.

StB reagovala způsobem sobě vlastním. Dne 20.8.1986 byl před veřejnou rozmnožovnou v Brně zadržen katolický aktivista a signatář Charty 77, dvaasedmdesátiletý duchodce Josef Adámek, otec dvaceti dětí. Bylo mu odebráno asi sto právě namnožených (a řádně zaplatených) textů petice a byl odvezen na KSSNB, kde byl podroben více než pětihodinovému výslechu, spojenému s výhružkami, urážkami a dalším psychickým nátlakem, v jehož průběhu se nervově zhroutil. Okolo půlnoci byl odvezen domů a přinucen vydat dalších několik set kopií petice a různé materiály, týkající se interrupcí. V následujících dnech proběhla řada výslechů na tuto záležitost v Brně, v severních Čechách (kde byl mimo opakované vyslyhan biskup Karel Otčenášek) a v Olomouci. Katoličtí kněží v různých okresech ČSR byli navštívěni nebo předvoláni příslušníky StB a důrazně upozorněni, že s celou akcí nesmějí mít nic společného.

Dne 20.9.1986 byla před svým bytem v Praze zadržena Marie Kaplanová, matka deseti dětí. Po několika hodinovém výslechu byla propuštěna, StB jí však odnala podpisové archy s 2600 podpsy, které měla ve chvíli zadržení u sebe.

Se zaměry týkajícími se občanské iniciativy můžeme souhlasit, nesouhlasit či k nim zaujmout zdrženlivý postoj. Zcela nepochybou však zůstává skutečnost, že jde o naprostě regulérní využití petičního práva, zaručeného ústavou CSSR, a že jediným nezákoným prvkem v celé záležitosti jsou intervence a represe Státní bezpečnosti.

25.9.1986

Sdělení č.561 (Obžaloba Márie Nechalové)

Okresní prokurátor v Žilině JUDr. Ján Šulík podal dne 28.7.1986 obžalobu na ing. Máriu Nechalovou, nar. 23.2.1948, vývojovou pracovnicí VÚVT, trvale bytem Prievidza, nábrežie CSLA 22/7, přechodně Žilina, Novomeského 3. Dne 18.11.1985 byla u jmenované vykonána domovní prohlídka v souvislosti s obviněním z trestného činu ohrožení devizového hospodářství podle § 146 tr.z., pro který byla mezitím nepravomocně odsouzena. Podrobnosti o tomto údajném trestném činu nám nejsou známy. Při domovní prohlídce bylo nalezeno větší množství samizdatového, náboženského literatury - časopisy, brožury a magnetofonového záznamu, "jejichž obsahem" - jak konstatuje obžaloba - je zpochybňovaný a hanobený princip socialistické demokracie našeho socialistického státu, zásady socialistické školní výchovy, znevažování socialistického soudničství a bezpečnostního aparátu a hrubě pomlouváný socialismus jako společenský systém. Tolik obžaloba, která Mariu Nechalovou viní ze shromažďování tohoto materiálu za účelem jeho dalšího rozširování, čímž se měla dopustit přípravy k trestnému činu pobuřování podle § 7 odst. 1 k § 100, odst. 1a, 2 trestního zákona. Trestné stíhání pro přípravu trestného činu pobuřování bylo úcelově zahájeno až během roku 1986, kdy podle představ StB aktivní katolička ing. Mária Nechalová měla být diskreditována v očích věřících trestním stíháním za hospodářský delikt a zásah proti jejím náboženským aktivitám by tak prošel bez povšimnutí. Obžaloba se opírá při hodnocení nalezených materiálů o znalecký posudek PhDr. Milana Sidora, odborného asistenta katedry marxisticko-leninské filozofie a vědeckého ateismu na filozofické fakultě v Prešově, jehož formulace a obsah na mnoha místech připomínají justiční praxi padesátých let.

Obžaloba hodnotí jednání obžalovaného na pozadí oficiálních fiktivních představ o tzv. podzemní církvi, což dokumentuje následující citace: "Garnitura současněho klerikalismu, rozvíjející na Slovensku svoje úsilí v tzv. Tajnou církvi, už více let rozdmýchávají ve svých řádach otevřeného nepráteleství vůči socialistické orientaci CSSR, přičemž je navádějí k rozvíjení náboženského motivovaného odporu. Tyto přístupy úzce souvisejí se základní strategií a také s taktikou současného klerikálního antikomunismu vytvářet v ČSSR stav tzv. permanentního napětí mezi státem a církví a na náboženském základě budovat otevřený protisocialistický seskupení."

Takové hodnocení spontánní touhy věřících po plném náboženském životě a po respektování jejich práv dostatečně jasně vypovídá o zaujalosti orgánů činných v trestním řízení.

Obžaloba dále viní M. Nechalovou z toho, že na magnetofon zaznamenávala vysílání rozhlasových stanic Svobodná Evropa a Rádio Vatikán a že měla doma rozmnožovací blány a průklepový papír.

Celé trestné stíhání proti M. Nechalové má jediný účel: omezit náboženské aktivity mladších generací věřících hrozbou, že mohou být kdo koli a u koholi pod různými záminami hodnoceny jako protistátní.

Mária Nechalová je trestně stíhána na svobodě. Dne 23.9.1986 se mělo konat u okresního soudu v Žilině hlavní líčení v této věci. Jeho výsledek nám není dosud znám.

25.9.1986

Sdělení č.562 (K vězeňským podmínkám Ladislava Ševece)

Ladislav Švec, dělník z Brna, nar. 15.7.1959, odsouzený v roce 1978 pro údajný pokus o ohrožení bezpečnosti vzdušného dopravního prostředku (§§ 81 k 180a 1 tr.z.) a přípravu trestného činu nedovoleného opuštění republiky (§§ 71 k 109 1 tr.z.) k devíti letům vězení, měl tento trest vykonat k 16.12.1986. V roce 1983 byl však během svého vězení v NVU Minkovice odsouzen k dalšímu, devítiměsíčnímu trestu odňatí svobody za údajně ublížení na zdraví. Vzhledem k chronicky špatné situaci v tomto vězení i k dalším okolnostem vzbuzuje pochybnosti i toto druhé odsouzení. (Proti Sevecovi a jeho spoluobvěnovanému svědčil jen jediný svědek; už předtím, po odmítnutí spolupráce s táborskou správou, byl po několik let objektem zvláštní pozornosti dozorců, která jeho vězeňské podmínky značně zhoršovala.) S tímto novým trestem bylo spojeno i přeřazení do III.NVS, třebaže před konfliktem s vězeňskou správou se uvažovalo v letech 1981-82 naopak o jeho přeřazení do I.NVS za dobré chování (krajský soud v Ústí nad Labem však podvákrátil návrh na přeřazení zamítl). Od konce roku 1983 výkonával L. Sevec trest v NVU Valdice. V březnu 1986 rozhodl okresní soud v Jičíně na žádost odsouzeného o jeho opětné přeřazení do II.NVS; L. Sevec byl znova zařazen do NVU Minkovice, kde se zkrátka ocitl ve stejně situaci.

Dne 24.7.1986 projednal okresní soud v Liberci žádost L.Ševece o podmíněném propuštění. Žádost byla zamítnuta s tím, že odsouzený nezměnil svůj negativní postoj k výkonu trestu. Vzhledem k tomuto průběhu událostí sdílíme obavy rodičů Ladislava Sevece o jeho osud a žádáme minimálně, aby alespoň strávil zbytek trestu ve snesitelných podmínkách. (O jeho případu jsme informovali ve sděleních 124, 125 a 195).

25.9.1986

Sdělení č.563 (Petr Cibulka opět uvězněn)

Pro neplnění podmínek ochranného dohledu (přečin podle § 7, písm.c zákona o přečinech) byl dne 11.9.1986 na sv/m pracovišti v Brně zadržen Petr Cibulka signatář Charty 77, aktivista Jazzov/ sekce a člen našeho výboru. V minulosti byl P.Čibulka několikrát nespravedlivě stíhan a vězněn; z posledního výkonu trestu odnětí svobody se vrátil 18.7.1986. S tímto trestem mu byl rovněž uložen tříletý ochranný dohled, jehož podmínky až do sv/ho zadržení Petr Cibulka neplnil jednak proto, že nebyl příslušným orgánem VB předvolán k poučení o těchto podmínkách a k zahájení ochranného dohledu, jednak částečně proto, že byl nemocen, v době od 18.8. do 3.9. dokonce hospitalizován. Pokud soud neuzná obhajobu Petra Cibulky, že podle jeho přesvědčení ochranný dohled začíná až řádným poučením orgánem VB, který podmínky konkr/tně určí, a že tedy není naplněna subjektivní stránka skutkov/ podstaty souzen/ho přečinu, může být Petr Cibulka odsouzen až na šest měsíců odnětí svobody. (K minulým trestním stíháním Petra Cibulky viz sdělení č.349, 434, 442, 443, 455, 460, 472, 493, 499 a 511.)

Hlavní líčení v t/to věci se koná u městsk/ho soudu v Brně v Rooseveltově ulici, v č.dveří 14, dne 7.10.1986 ve 13 hodin. Soudit má Hana Zoubková jako samosoudkyně.

25.9.1986

Sdělení č.564 (Trestní stíhání Vlastimila Marka)

Jak již bylo několikrát oznámeno (viz rovněž naše sdělení č.555 a 559), byl dne 5.8.1986 zadržen člen Jazzov/ sekce Vlastimil Marek. Byl obviněn z trestního činu poškozování zájmů republiky v cizině podle § 112 trestního zákona a prokurátor na něj uvalil vazbu. Dne 5.8. byla v jeho bytě tak/ provedena domovní prohlídka, kterou nařídil vyšetřovatel npor.dr.M.Kozák a k níž dala předchozí souhlas prokurátorka městsk/ prokuratury v Praze Fuchsová. Prohlídka trvala od devíti do jednadvaceti hodin, provádělo ji asi osm příslušníků SNB a bylo při ní zabaveno cca 250 položek, zejm/na písemnosti V. Marka, výstřízky z novin, korespondence, fotografie, kazety, magnetofon, psací stroj a syntetizér, který měl V. Marek vypůjčený.

Vlastimil Marek, nar.23.8.1946, je úředník. Bydlí s manželkou Helenou Markovou ve Slovensk/ ulici 17 v Praze 2 na Vinohradech. Markovi mají dvě dcerky ve věku šesti a deseti let, starší je těžce zdravotně postižena.

Vlastimil Marek se věnuje hudbě a východní filozofii, přičemž nejde o zájem povrchní: v roce 1979 byl v Japonsku, kam byl pozván za odměnu za umístění v soutěži ze znalostí japonštiny. Je tak/ zenový mistr. Asijsk/ tradice propaguje i v hudbě, v níž patří k výrazným postavám pražsk/ alternativní rockov/ sc/ny. V minulých letech se při t/to činnosti setkával s mnoha administrativními překážkami a potížemi, byl vyslychan StB a pořad indick/ hudby Přežije sitár rok 2000?, s nímž vystupovalo duo Vlastimil Marek - Emil Pospíšil, byl letos na jaře zakázán.

V. Marek je propagátorem hnutí New Age. Připravoval cestu do USA, kde chtěl pořádat přednáškov/ turn/ o česk/ neoficiální rockov/ hudbě. A právě jeho inzerát k tomuto turn/ zveřejněný amrickým časopisem New Age Journal, se stal formálním důvodem jeho obvinění: v textu inzerátu jsou údajně nepravdiv/ výroky, poškozující zájem republiky v cizině.

Vlastním důvodem jeho zadržení právě 5.8.1986 však může být i to, že onoho dne m/la probíhat a částečně i proběhla Markem připravovaná akce Gong pro mír. Chystaný masový gongový koncert v kulturním domě v Praze-Chodově Na Opatově zakázala Státní bezpečnost, konkr/tně kpt.Beneš. Přesto se však údajně na mnoha místech v Československu i v zahraničí tato mírová akce konala. Nevlídná reakce mocenských orgánů není nicm novým, státní moc je alergická na všechny projevy spontánních a autentických mírových iniciativ, obzvláště tvrdě pak postihuje ty, kdož se snaží probl/my míru spojit s uměním.

Vlastimil Marek je dlouhodobý aktivista Jazzov/ sekce a do roku 1984 působil i v Sekci mlad/ hudby. Publikoval v periodikách obou sekcí, články, recenze i překlady. V červenci 1986 vyšel v nov/ edici Jazzov/ sekce Dvere (č.1) Markův článek o hnutí New Age. V. Marek vydával již od roku 1968 i sv/ vlastní časopisy pro přátele, a to nákladem pěti kusů, tzv. Markoviny. Rozsáhlá byla jeho činnost přednášková.

Uvěznění Vlastimila Marka předznamenalo rozsáhlou akci státního aparátu proti Jazzov/ sekci. Trestní stíhání tohoto mnohostranně zaměřen/ho kulturního aktivisty je součástí stupňujících se represí, postihujících nezávislou kulturu jako celek.

25.9.1986

Sdělení č.565 (Rozšíření trestního stíhání proti Janu Dusovi)

Jak jsme již oznámili, bylo dne 20.5.1986 zahájeno trestní stíhání evangelick/ho faráře bez státního souhlasu a významn/ho starozákonného teologa Jana Dusa, nar.19.7.1931 v Náchodě, bytem Neratovice 44/1. Jan Dus byl obviněn z trestního činu poškozování zájmů republiky v cizině podle § 112 trestního zákona. Klade se mu za vinu, že - jak uvádí obvinění - "otevřeny" dopis prezidentu republiky... obsahoval lživ/ informace o poměrech v ČSSR a hrub/ útoky proti činnosti státních orgánů.

O měsíc později, tj.20.6.1986, bylo trestní stíhání Jana Dusa rozšířeno o trestný čin podvracení republiky podle § 98 odst.1,2 a,b trestního zákona.

V odůvodnění se uvádí, že Jan Dus "nejpozději od roku 1978 až do sv/ho zadržení dne 20.5.1986 prováděl podvratnou činnost v úmyslu oslabit a zdiskreditovat činnost státních orgánů ČSSR. Tuto činnost prováděl ve velk/m rozsahu a dlouhodobě ve spojení s představiteli nelegálních organizací Charty 77 a VONS a s cizími činiteli. Cizími činiteli se rozumí agentura AFP. Uzájmovně jsou uveden/ skutečnosti dokumentované vyslechy obviněn/ho, materiály zajištěnými při domovní prohlídce, materiály postoupenými Sekretariátem pro věci církevní ministerstva kultury ČSR,MěNV v Neratovicích,tiskovou agenturou

ČÍK a.j., tedy převážně písemnostmi, ve kterých se Jan Dus obracel ke kompetentním orgánům s upozorněním na různé nepravosti a s žádostí o jejich odstranění. Nečinil to tedy s úmyslem oslabit a diskreditovat státní orgány, ale naopak v důvěře, že tyto orgány jsou nejen kompetentní, ale jsou i s to porusování práv občanů v různých oblastech života zákonnou cestou napravit.

Dne 8. srpna 1986 byl Jan Dus seznámen s výsledky vyšetřování.

Obě usnesení o trestním stíhání jsou podepsána npr. JUDr. M. Kováčikem.

Janu Dusovi hrozí trest odnětí svobody od tří do deseti let.

O jeho případu jsme informovali ve sděleních č. 514, 515 s přílohou, kterou tvorí výnátek z dopisu Jana Dusa prezidentovi republiky, a ve sdělení č. 527.

25.9.1986

Sdělení č. 566 (Rozsudek nad Jaroslavem Švestkou pravomocný)

Senát nejvyššího soudu ČSR za předsednictví JUDr. Pavla Jandy projednával dne 28.8.1986 v odvolacím řízení v trestní věci proti Jaroslavu Švestkovi odvolání proti rozsudku krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 28.4.1986, jímž byl J. Švestka odsouzen za údajné podvracení republiky podle § 98/1 trestního zákona k trestu odnětí svobody v trvání dvou let a k tříletému ochrannému dohledu. Nejvyšší soud potvrdil rozhodnutí krajského soudu o vině, avšak změnil je co do výše trestu. Odsoudil J. Švestku k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání jednoho roku bez následného ochranného dohledu. Do soudní místopisnosti bylo teprve na žádost J. Švestky vpuštěno pět osob, které si obžalovaný vybral – mezi nimi zástupci velvyslanectví USA, Velké Británie a Kanady. O případu J. Švestky jsme informovali ve sděleních č. 518 a 535.

25.9.1986

Sdělení č. 567 (Augustin Navrátil zůstává nadále v psychiatrické/ 1/čebně)

Senát okresního soudu v Kroměříži za předsednictví JUDr. Jindřicha Urbánka projednával dne 16.9.1986 nejprve návrh prokurátora na zabránění věcí, odnatých při domovní prohlídce u Augustina Navratila v listopadu minulého roku. Soud odročil jednání o tomto návrhu na neurčito s odůvodněním, že si vyžádá odborné vyjádření o tom, který odnat / písemnosti jsou závadné.

Dále soud projednával návrh manželů Navrátilových na upuštění od výkonu ochranného / čebně resp. na propuštění z něho. Na základě vyjádření primáře oddělení psychiatrického / čebnýho MUDr. Františka Blatáka, že 1/čba úspěšně pokračuje, byly sice oba návrhy zamítnuty, nicméně soud rozhodl o změně z 1/čené ústavního na ambulantního. Prokurátorka podala proti rozhodnutí okresního soudu stížnost, která má odkladný účinek, takže A. Navrátil bude nadále internován. O stížnosti prokurátorky má jednat krajský soud v Brně.

O Augustinovi Navrátilovi jsme informovali ve sděleních č. 486, 490, 491, 492, 513 a 516.

25.9.1986

Okresní prokurátor JUDr. Pavel Chmelík dodatečně zaslal soudu odůvodnění stížnosti, již napadl soudní usnesení o přeměně způsobu 1/čení. V odůvodnění píše doslova: "Návrh na přeměnu ústavního 1/čby v 1/čbu ambulantního byl podán pacientem zcela účelově. O tom, že není vyloučen tak, aby mohl pokračovat v 1/čbě mimo ústav, svědčí vystoupení pacienta před soudem samým. Tuto skutečnost soud I. stupně zcela ve svém odůvodnění pominul. Rovněž vystoupení prim. MUDr. Františka Blatáka bylo zcela účelové a zřejmě ovlivněno situací samou."

Sdělení č. 568 a 569 jsou z technických důvodů začazena za rubriku Krátké zprávy.

Sdělení č. 570 (Stanislav Filo odsouzen)

V dubnu 1985 byl okresním soudem v Banské Bystrici odsouzen pro údajný trestní čin pobuřování podle § 100 trestního zákona k podmíněnému trestu odnětí svobody v trvání jedenácti měsíců Stanislav Filo, nar. v roce 1946, psycholog pedagogicko-psychologický poradny v Banské Bystrici, otec dvou nezletilých dětí. Tomuto rozsudku předcházely následující události: V květnu 1984 vydal Stanislav Filo pod hrozbou domovní prohlídky orgánům Státní bezpečnosti kopie resp. výtisky různých literárních textů. O několik týdnů později byla u něj přesto provedena domovní prohlídka, po které, co StB získala od jeho známých tří svědeckých výpovědí, že jim St. Filo půjčil český překlad Orwellova románu 1984, jakož i časopis Listy a knihu Milana Simecky Obnovení porádku.

Proti rozsudku okresního soudu se odvolal prokurátor co do vyměry trestu. Krajský soud v Banské Bystrici nato změnil původní podmíněný trest na nepodmíněný v délce šesti měsíců v I. nápravně výchovné skupině. Po několika odkladech nastoupil St. Filo v červnu 1986 výkon trestu v NVÚ MS Ilava.

Na počátku 70. let byl St. Filo pro činnost ve stávkách výboru studentů Univerzity Komenského v Bratislavě vyloučen ze studia a držen po nějakou dobu ve vazbě v Praze-Ruzyni. Nynější jeho odsouzení je extrémním případem porušení ustanovení čl. 19 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, ratifikovaného Federálním shromázděním.

29.9.1986

Sdělení č. 571 (Vlastimil Marek na svobodě)

Dne 3. října 1986 byl propuštěn z vazby Vlastimil Marek, člen Jazzové sekce, který organizoval mnoho nezávislých kulturních akcí. O jeho ořípadlu jsme informovali ve sděleních č. 555, 559 a 564. Vlastimil Marek je nadále trestně stíhán na svobodě pro trestní čin poškozování zájmů republiky v cizině podle § 112 trestního zákona a může být tedy odsouzen k trestu odnětí svobody do tří let. Pro přesnost dodáváme, že všech sedm členů výboru Jazzové sekce, kteří jsou trestně stíháni pro nedovolené podnikání (viz naše sdělení č. 555 a 559), zůstává nadále ve vazbě.

7.10.1986

Sdělení č.572 (O odvolání Heřmana Chrom/ho bude rozhodovat nejvyšší soud)

Dne 9.10.1986 v 8.30 hodin má být zahájeno v místnosti č.31 v budově nejvyššího soudu v Praze 4 - Pankráci, nám. Hrdinů č.1300, veřejn/ zasedání o odvolání Hermanna Chrom/ho, a to proti rozsudku krajsk/ho soudu v Praze, jímž byl dne 25.7.1986 odsouzen ke dvěma letům odňtí svobody pro trestný čin podvracení republiky podle § 98 odstavec 1 trestního zákona. Jak známo, tohoto údajné trestn/ho jednání se měl dopustit výhradně tím, že půjčoval nezávislou literaturu svým spolupracovníkům v práci a že se vyslovoval kriticky k poměrům. Heřman Chromý je známou osobností nezávisl/ho kulturního prostředí, o jeho případu jsme informovali ve sděleních č.514, 515, 534, 538, 546 a 550.

7.10.1986

Sdělení č.573 (Petr Cibulka odsouzen)

Dne 7.10.1986 se konalo u městsk/ho soudu v Brně hlavní líčení v trestní věci proti signatéri Charty 77, aktivistovi Jazzov/ sekce a členu našeho výboru Petru Cibulkovi, nar. 27.10.1953, dělníkovi, bytem Vrázova 53, Brno. Obžaloba ho vinila z porušování podmínek ochrann/ho dohledu, tedy z přečinu podle § 7 písmene c zákona o přečinech. Ochranný dohled v trvání tří let mu uložil městský soud v Praze, který rozhodoval v předchozí trestní věci. Připomínáme, že Petr Cibulka byl v minulosti několikrát nespravedlivě stíhan a vězněn (viz naše sdělení č.349, 434, 442, 443, 455, 460, 472, 493, 499, 511 a 563). Městský soud v Brně měl nyní rozhodnout, zda je trestn/ -ve smyslu obžaloby- jednání Petra Cibulky, který od 18.7.1986, kdy byl propuštěn z vězení, do 11.9.1986, kdy na něj byla uvalena vazba, ani nezačal plnit podmínky ochrann/ho dohledu. Petr Cibulka se hájil tak, že na základě myln/ informace byl přesvědčen, že neporušuje zákon, jestliže se o ochranný dohled nestará a čeká, až bude předvolán na Veřejnou bezpečnost k poučení o konkr/tním plnění podmínek ochrann/ho dohledu. Soud - ve věci rozhodoval samosoudkyně Hana Zoubková - tuto obhajobu nepřijal, Petra Cibulku shledal vinným ve smyslu obžaloby a odsoudil ho k nepodmíněn/mu trestu odňtí svobody v trvání dvou měsíců ve II.nápravně výchovn/ skupině. Soud se přiklonil k názoru obhájce, který navrhoval peněžitý trest nebo trest odňtí svobody při dolní hranici zákon/ sazby, a ne-vyhověl prokurátorce, požadující trest v horní polovině zákon/ sazby, tj.tří až šest měsíců. Rozsudek nenabyl právní moci, obžalovaný i prokurátorka si ponechali zákonou lhůtu k případn/mu podání odvolání.

Před soudem vystoupil jako jediný svědek poručík VB Diviš. Uvedl, že Petr Cibulka nebyl na Veřejnou bezpečnost písemně předvolán, že ho jen jednou sháněli telefonicky. Na dotaz obhájce potvrdil, že na první porušení podmínek ochrann/ho dohledu hledí orgány VB obvykle jako na pouhý přestupek (nikolik tedy přečin) a ukládají za něj pokutu. Připustil, že v případě Petra Cibulky se od t/to běžn/ prexe odchylily a rovnou ho obvinily z přečinu a navrhly vazbu. Proč právě v tomto případě postupovaly takto, poručík Diviš nevysvětlil...
15.10.1986

Sdělení č.574 (Heřman Chromý odsouzen pravomocně)

Dne 9.10.1986 se konalo u nejvyššího soudu ČSR veřejn/ zasedání v trestní věci proti Heřmanu Chrom/mu, nar. 29.9.1947, který je od 9.4.1986 ve vazbě. Soud rozhodoval o odvolání Heřmana Chrom/ho proti rozsudku krajsk/ho soudu v Praze ze dne 25.7.1986, jímž byl uznán vinným trestním činem podvracení republiky podle § 98 odstavec i trestního zákona a odsouzen k nepodmíněn/mu trestu odňtí svobody v trvání dvou let v I.nápravně výchovn/ skupině. Jak jsme již několikrát uvedli [viz naše sdělení č.514, 515, 534, 538, 546, 550 a 572], údajn/ podvracení republiky mělo spočívat pouze v půjčování nezávisl/ literatury (Svědecví, Infoch a Frolík: Spion vypovídá) a vlastních literárních textů Heřmana Chrom/ho, v sepsání dopisu Vasilu Bilakovi, který zveřejnil Infoch, a v kritických výrocích, jež H. Chromy pronášel na sv/m pracovišti v mělnick/ elektrárně. Připomenejme ještě, že krajský soud v Praze v odůvodnění rozsudku v červenci 1986 uvedl, že nebylo prokázáno, že by Heřman Chromý byl autorem vulgárního dopisu Gustávu Husákovi. H.Chromy autorství tohoto dopisu rozhodně popírá. Právě tuto písemnost označil evangelický farář a signatér Charty 77 Jan Dus za padělek a podvrh a v otevřen/m dopise G.Husákovi [viz naše sdělení č.515, jehož přílohou je relevantní pasáž Dusova dopisu] napsal, že mu tato písemnost byla tajně vnesena do bytu a tam jako by nalezena při domovní prohlídce. Jak známo, tento statečný postoj Jana Dusa mu způsobil trestní stíhaní a vazbu. V hlavním líčení v trestní věci proti Heřmanu Chrom/mu byl Jan Dus v t/to záležitosti slyšen jako svědek.

Senátu nejvyššího soudu předsedal JUDr. Pavel Janda, přísedící byla JUDr. Marie Dojdárová, která konstatovala spis a vůbec o případu referovala. Během zasedání se snažila působit na předsedu senátu, aby obžalovan/ho omezoval v jeho pravéch. Viditelně ji pobíroval fakt, že Heřman Chromý není zlomen, nekaje se a že si dovoluje před soudem se hájit. Sla dokonce tak daleko, že přerušila závěrečný projev obžalovan/ho: uvedla, že sice na to nemá právo, ale že nechápe, proč se obžalovaný zabývá písemností, kterou Jan Dus označil za padělek, když přece krajský soud v Praze Heřmana Chrom/ho za autorství t/to písemnosti neodsoudil. M.Dojdárová odsoudila jako soudkyně nejvyššího soudu od roku 1971 až dosud mnoho desítek našich spoluobčanů za nezávisl/ aktivity v oblasti lidských práv, kultury i politiky a vyslovila tresty, kter/ ve sv/m souhrnu představují několik set let vězení. Cinila a činí tak se zaujatostí, porušujíc často trestní řád. K hrub/mu porušení zákona došlo i tentokrát: nejvyšší soud zrusil tu část výroku o vině rozsudku, kde se uvádí, že autorství vulgárního dopisu G.Husákovi není Heřmanu Chrom/mu prokázáno. Odvolací soud rozhodl sám novým rozsudkem, že hodnotí proveden/ důkazy odlišně. Zrušenou část rozsudku tudíž nahradil výrokem, že Heřman Chromy inkriminovaný dopis napsal. Nejvyšší soud tak porušil zákon, konkr/tně ustanovení podle § 259 trestního řádu, zvláště pak odstavec 3, písmeno a tohoto ustanovení, podle něhož odvolací soud nemůže sám "uznat obžalovan/ho vinným skutkem, pro nějž byl napsadeným rozsudkem zproštěn". [Srovnej i vysvětlivku č.10 k tomuto ustanovení: Zjistí-li

odvolací soud skutečnosti, který pouze nedoplňují skutkový stav věci zjištěný soudem prvního stupně, ale podstatně ho mění, je povinen vrátit věc soudu prvního stupně, aby ji v potřebném rozsahu projednal a rozhodl. Podstatná změna skutkových zjištění může být i důsledkem odlišného hodnocení provedených důkazů."] Odvolací soud tak překročil porušením zákona svou pravomoc a svým rozsudkem, proti němuž již není opravný prostředek přípustný, zbavil Heřmana Chroma/ho možnosti přezkoumání tohoto výroku.

Protože se prokurátor proti rozsudku krajského soudu neodvolal, nemohl nejvyšší soud uložit Heřmanu Chromu/mu přísnější trest.

Nejvyšší soud, po zrušení části výroku o vině a celého výroku o trestu rozhodl novým rozsudkem, že se Heřman Chromy odsuzuje ke dvěma letům odňtí svobody v I.nápravné výchovné skupině, tedy ke stejnemu trestu, který mu předtím uložil krajský soud. Marie Dojčárová, která rozsudek zdůvodňovala, uvedla, že trest je nepodmíněný, protože vzhledem k postoji Hemana Chroma/ho, který zaujímá před soudem, nebude trest podmíněně odložen. Hovořila přitom o výchovném působení trestu na společnost.

Veřejný zasedání sledovali příbuzní a přátele/ Heřmana Chroma/ho a rovněž pracovníci některých západních zastupitelských úřadů. Po vynesení rozsudku povolil předseda senátu Heřmanu Chromu/mu krátkou rozmluvu s manželkou a dětmi.

Tak skončilo soudní řízení s Heřmanem Chromym, který je trestán za nezávislou kulturní činnost a za své kritické postoje. Při normálním průběhu skončí jeho trest 9.4.1988. Nezákonné rozhodnutí nejvyššího soudu se může projevit jako precedenční rozhodnutí v trestní věci proti Janu Dusovi, který může být, bude-li uznán vinným, odsouzen na tři až deset let do vězení.

16.10.1986

Milan Šimečka piše VONS (k případu Jaroslava Švestky)

Milí přátele/ z VONS!

Z příslušných Vašich sdělení jsem se dozvěděl, že byl odsouzen do vězení Jaroslav Švestka, dřevorubec z jižních Čech. Jestli jsem tě/ neuvěřitelnosti dobře rozuměl, pak byl odsouzen za to, že si přečetl Orwellův román 1984, napsal si, co ho přitom napadlo a text svého čtenářského deníku hodlal poslat svému příteli do zahraničí. Zásilku při zachytily orgány Státní bezpečnosti. Jak? Na poště? Nu, soud shledal, že jsou Švestkovy poznámky nepřátelsky zaměřené vůči našemu státnímu zřízení a odsoudil autora ke dvěma rokům vězení. Odvolací soud při trest zmínil na jeden rok. To všechno jsou okolnosti, které ve slušných zemích těžko někomu vysvětlíte. Winston Smith, hrdina Orwellova románu, by je však pochopil okamžitě.

Píšu Vám proto, že se mne Švestkův příběh hluboce dotkl a že je mi nad ním mizerně. Jak možná víte, napsal jsem před rokem 1984 dosti rozsáhlý doslov k Orwellovu románu. Ten byl opsan v Petlici a pak vyšel i knižně s překladem Orwellova díla v nakladatelství Index v Kolíně nad Rýnem. Odtud ho prevzala i jina vydavatelství ve Světě a v Rakousku. Jednotlivé kapitoly vyšly, pokud vám, i v jiných překladech. Mám tedy asi oprávněny pocit, že jsem se provinil mnohem více než Švestka. Přesto jsem nebyl souzen.

Pravda, stihly mne jiné tresty, odseděl jsem si také rok, ale to bylo za jiné písemnosti. V orwellovském roce jsem byl vystaven vybraným šikanám, byl jsem splecně s manželkou vyšetrován kvůli loupeži na poště, sebrali mi na základě anonymního udání řidičský průkaz, byl jsem vyslychan a někdy jsem prostě jen seděl v kanceláři svého referenta na židli. Byl jsem samozřejmě i sledován, ne však helikopterou (viz úvodní kapitolu 1984), ale jen muži v autech. Všichni to známe, tuhle "normálnost" našich životů. Nebyl jsem však nikdy souzen jako Švestka za to, co jsem napsal. A toto srovnání je pravé hrozné.

Umím si představit, a Vy jistě také, v čem vězí ten rozdíl. Potlačovatelský aparát kalkuluje prostě s tím, že okolo dřevorubce bude méně povyku než okolo nějakého doktora. Ale, příklad trádní justice! Já, bývalý vysokoškolský učitel a trošku známější autor, jsem nebyl postaven před soud za to, co jsem napsal a kromě Gruší neměl nikdo z našich spisovatelů při všech vyšetrováních a soudních přeličeních zformulováno obvinění z ryze literárního zločinu. Dělník byl však právě za takový "zločin" odsouzen a musel do vězení. (Zdá se mi ovšem, že Švestka je dřevorubec zvláštěho druhu, když čte Orwella namísto toho, aby se díval na české veselohry v televizi. Musím Vám říci, že je mi z toho všeho nanic, že mám nepříjemný pocit, že Švestka sedí zastupně za mne a také za jiné nezávislé spisovatele; a pak také samozřejmě za všechny Čechy, kteří se v domácnostech a hospodách dopouštějí dennodenně tak strašných "thoughtcrimů", že by si je ani Orwell nevymyslel.)

Nechce se mi přemýšlet o orgánech Státní bezpečnosti, které tyto případy připravují, uvažuji však o soudcích a žalobcích, které vyjmenováváte. Jsou to titiz chlapci a děvčata, které jsem kdysi potkával na právnické fakultě se skripty pod paží? Jak dnes vypadá jejich svědomí, když odsuzují do vězení člověka za to, že četl knihu a udělal si k ní poznámky? Soud, pravda, nemusí rozumět literatuře a může ulehčit svědomí posudkem odborníka. Znalec napíše, že Orwell byl největším nepřítelem socialismu. Co o něm ví? O muži, který žil v Paříži mezi nejchudšími z chudých, o muži, který přespával v rodinách nezaměstnaných britských horníků, o muži, který byl střelen do krku ve španělské občanské válce, o muži, který si protrpěl celé dilema evropského socialistického hnutí a měl ve svém nitru stokrát víc sociálního porozumění než nás znalec? V soudní frasce je smíchaná dohromady ignorancie a nevzdělanost se zlomyslností a nelidskostí. A je to především naše česká ignorancie a naše česká nelidskost. Od případu Amalrika jsem neslyšel, že by byl ve východní Evropě někdo uvržen do vězení v souvislosti s Orwellem. V roce 1984 se psalo v jugoslávském, polském, maďarském, ba i sovětském tisku o Orwellovi bez tísnilého přesvědčení, že jeho proroctví bylo určeno výhradně nám zde. Každý ví, že nebylo, bylo určeno nám všem lidem.

V roce, který se zdál být nemocn/mu Orwellovi dost vzdálený na to, aby v něm mohla dozrát jeho strašlivá vize, nebylo na světě novin, časopisu, televizní a rozhlasov/stanice, kter/ by se nezabyvaly smyslem Orwellova poselství, konala se nesčíslná sympozia, přednášky, semináře a besedy. (Jen my jsme se tvářili, že nemáme o čem uvažovat.) Po-slouchal jsem tehdy, co se dalo četl, co mi přišlo do ruky. Některí lid/tvrdili, že Velk/ho bratra lze hledat jen na Východě, jiní v něm viděli ztělesnění americk/ho prezidenta, a ještě jiní, a těch bylo nejvíce, varovali před vrůstáním orwellovsk/ho nebezpečí do společnosti skrze kompjútry a jejich schopnost mít přehled o občanech. V rakousk/televizi jsem koukal na odvazn/ho muze, který tvrdil do očí ministruvnitra, že zná z vlastní zkušenosti jeden telefon, odpouslouchávaný státní mocí. (Ach, Bože!) Nikdo ze všech těch diskutujících asi netušil, že v Čechách, býval/m království tolerančních patentů, čte právě ted dřevorubec Jaroslav Švestka Orwella a ve výklenku ve zdi, tak aby k němu nedohl/dla vševidoucí obrazovka, si píše deník..."Pro budoucnost, anebo pro minulost, pro dobu, kdy se lid/budou lišit jeden od druh/ho a nebude žít v samotě, pro dobu, kdy bude existovat pravda a co se jednou stane, nebude se mocí odestát... [Orwell, 1984, str.28, Index]. Samotn/ho by mě, zajímalo, zda Jaroslav Švestka v t/chvíli věděl jako Winston Smith, že už jen tím, že začal sepisovat sv/mýšlenky, spáchal ideozločin a že si jednou pro něho ideopolicie přijde. K/z by si všichni ti, kteří toho v orwellovsk/m roce tolik namluvili, všimli nekomplikovan/ho příběhu naší domácí provenience, ve světě, ve kter/m se střílí, zabíjí a kladou výbušninu, právě v takov/m světč, prpotože takto to začíná. Nás příběh je jednoduchý, mozek se nemusí namáhat, aby pronikl k jeho smyslu, nejde o kompjutery, ale pořád jen o to, co říká vyšetřovatel O'Brien Winstonovi: "Jsi tu, protože jsi nebyl dost pokorný. Nechceš se podrobit, což je cena za duševní zdraví. Dal jsi přednost být šílený, být sám jako menšina. Jediné ukázněná mysl chápe realitu, Winstone..." [str.205 c.d.]

Milí přátel/, škoda, že nevím, co vlastně Jaroslav Švestka napsal. I když pro soudní příje to bezvýznamn/, kdyby napsal cokoliv, dojímavý příběh anebo jen několik uštěpačných poznámek, podle vydržen/ho práva evropsk/civilizace je hanbou za to soudit. Byl bych rád, kdybyste mi poradili, jak bych mu mohl pomoci. Jen psát odpovědným činitelům již nechci, v posledních letech jsem nedostal na sv/dopisy a stížnosti jedinou odpověď. Kdybych věděl, ve kter/m táboře Švestka je, mohl bych mu treba poslat balík. Spad by se oceánská vězenská správa smílovala a doručila mu ho. Jak snáší Švestka vězenský režim. Máme společnou zkušenosť, že rok se dá vydržet, dá se vydržet i delší čas, člověk však musí vědět, že na něj nezapomněl/ Budu Vám vděčný za každou zprávu.

S úctou pro Vaši práci
V Bratislavě, září 1986

Milan Šimečka

Pozn.: Jaroslav Švestka nastoupil v první polovině října trest, místo výkonu trestu není dosud známo. Správa NVÚ by přijetí balíčku od neoprávněn/ osoby a mimo termín nepovolila.

Augustin Navrátil internován v psychiatrick/ 1/čebně

Dopis Pavla Roubala pěti poslancům FS a ČNR za okres Kroměříž

Signatář Charty 77 a člen VONS Pavel Roubal poslal pěti poslancům, kteří byli zvoleni v okrese Kroměříž do Federálního shromázdění a do Česk/národní rady, dopis tohoto znění:

Vážená paní poslankyně | váženy pane poslanče, obracím se na Vás ve věci pana Augustina Navrátila. Je u padesát osm let, bydlí v Lutopečnách č.14 (pošta Zlobice) v kroměřížsk/m okrese. Loni v listopadu byl obviněn z poburování kvůli svým otevřeným dopisům, kter/ rozesíral státním orgánům. Od t/doby byl ve vazbě a na dvouměsíčním pozorování v psychiatrick/ 1/čebně v Praze - Bohnicích. Dne 21.dubna 1986 mu kroměřížský soud za předsednictví JUDr.Jindřicha Urbánka uložil ochrann/ ústavní 1/cení. Nyní je již pátý měsíc v psychiatrick/ 1/čebně v Kroměříži(uzavřen/ oddělení 17B, primář MUDr.František Blaták).

Již v minulosti byl pan Navrátil dvakrát trestně stíhan: pro útok na veřejn/ho činitele když se písemně bránil proti rozhodnutí místního národního výboru o odebrání půdy, kterou jeho rodina (Navrátilovi mají devět dětí) obdělávala, a pro poburování, když rozšířoval petici "Podněty katolíků k řešení situace věřících občanů v ČSR". V obou případech bylo trestní stíhání zastaveno, pan Navrátil byl podroben psychiatick/mu vyšetření a pozorování v uzavřených odděleních a ochrann/ ústavní a ambulantní 1/čbě. To se odehrálo asi před devíti 1/ty.

Současný postup proti panu Navrátilovi zdůvodňuje úřady zejm/na otevřeným dopisem č.2, kterým, podle vyšetřovatele Státní bezpečnosti npor.Ivo Grima, z nepřátelství ke zřízení republiky útočí proti Sboru národní bezpečnosti. O t/mže dopise se v ústavním posudku bohnick/ 1/čebny (soudní znalkyně MUDr.Věra Kodešová) píše, že v něm "v podstatě obvinil příslušníky ministrestva vnitra z vraždy ing.Coufalova, kter/ho však během jeho života neznal. Ze spisov/ho materiálu je zřejm/, že v případě ing.Coufalova šlo o sebevraždu. Pan Augustin Navrátil se hájí takto:

"V otevřen/m dopise č.2 Jsem projevil pochybost, zda smrt ing.Coufalova nastala jeho sebevraždou. Přitom jsem mj. uvedl skutečnosti, o nichž se vyuštěrující orgány při zdůvodnování sebevraždy nezmínily. Především to byla skutečnost, že ing.Coufal mimo sv/povolání byl tak/současně knězem a členem nábozensk/ho rádu neoficiální řecko-katolick/církve. Dále jsem žádal vysvětlení, z jakých důvodů byl delší dobu az do sv/smrti vždy v nočních hodinách vyslychan příslušníky StB, což mohlo byt v nějak/souvislosti s jeho smrtí. Uvedl jsem všechny důvody, o nicž jsem se domníval, že opravnují k usuzování, že se nejdalo o sebevraždu. Cituji ještě závěr tohoto otevřenho dopisu č.2: 'Pokud z m/ho dosavadního líčení snad není jasný motiv k napsání tohoto otevřenho dopisu, tak ještě jednou zdůraznuji, že zveřejněním svých pochybostí o způsobech vyšetřování nebo kritiku některých negativních jevů pokládám

za svoji povinnost, jako nelhostejný přístup k dané věci. Mým úmyslem je proto zjednání napravy takovým způsobem, aby všechny pochybnosti byly odstraněny.' Jsem toho názoru, že jeho rodiče, přátele i ostatní veřejnost má právo zpát plnou pravdu o všech okolnostech přímo či nepřímo souvisejících s jeho smrtí.

Jsem přesvědčen, že Augustin Navrátil se svými dopisy nedopustil ničeho trestného. Rovněž jsem přesvědčen, že netrpí žádným bludem [paranoia kverulans], jak na základě již zmiňovaném psychiatrickém posudku rozhodl kroměřízský soud. Psychiatři i soudci argumentují zprávami o pověsti typu: "Na zdejší VB v Kroměříži nemá jmenovaný žádný záznam, ale celkově o jeho osově není možno říci nic, co by nasvědčovalo, že se jedná o občana s dobrou pověstí." Přitom ale o panu Navrátilovi neuvádějí nic pozitivního, ani pokud jde o jeho rodinný život, práci, ani ve vztahu k jeho vyznání/ snaze o nápravu v oblasti lidských práv, přestože oprávněnost většiny jeho stížností je už zřejmá na první pohled. Pro Vaši představu o Jeho úsilí o nápravu v otázce náboženské svobody Vám v příloze posílám otevřený dopis č.1 s názvem Uplatnění petičního práva. Z tohoto dopisu je zároveno vidět, jak marná je snaha zjistit u kompetentních orgánů, jakým způsobem lze u nás petiční právo uplatňovat. Podobně otevřený dopis č.3 O nabývání vlastního a rozšiřování periodických a neperiodických publikací ukazuje marné úsilí pana Navrátila dozvědět se od příslušných institucí, jak/ jsou zákonné možnosti dovozu literatury, zejm/na náboženské. Ačkoliv se tedy obracel na státní orgány s podněty a dotazy v tak zavažných věcech, jako je náboženská svoba, petiční právo a právo na informace, nikdy se mu nedostalo uskokojivé odpovědi. A když upozornil na některou okolnost smrti ing.-Přemysla Coufalá, zahájili proti němu trestní stíhání. Přitom má pan Navrátil právo, v tomto případě dokonce i povinnost, upozornit na okolnosti, které se mu zdají podezřelé, byť by se tím dotkl příslušníků Bezpečnosti. Vždyť i veřejný činitel může být podezřelý

ze zločinu, jak na to pamatuje i náš trestní zákon. A není to tak tak dlouho, co byli v Polsku usvedčeni důstojníci Bezpečnosti z vraždy katolického kněze Jerzyho Popieluszka. I u nás, jak se prokázalo, byla v padesátych letech spáchána řada justičních zločinů.

Protestuji proti usnesení soudu, že je pan Augustin Navrátil z psychiatrického hlediska společensky nebezpečný. Já se lidmi jako je on ohrožen necítím, za společensky nebezpečný pokládám lidi lhůtej/, lháře, pokrytcé, prospěcháře, zbabělce. Zádám Vás, paní poslankyně | pane poslanče, abyste se s případem pana Navrátila seznámila | seznámil a učinila | učinil maximum pro zjednání nápravy.

V Částrově 13. srpna 1986

Ing. Pavel Roubal
394 63 Částrov 131, okres Pelhřimov

Zpráva Augustina Navrátila o jeho pobytu na uzavřeném oddělení 17B psychiatrického ústavu v Kroměříži

Dne 18. března 1986 jsem byl ozbrojenou eskortou v pouzech dopraven z věznice v Brně-Bohnicích do psychiatrického ústavu v Kroměříži a umístěn na uzavřeném oddělení 17B. Toto oddělení má stav 39 pacientů. Primářem je MUDr. František Blaták, který byl až do konce minulého roku ředitelem psychiatrického ústavu v Kroměříži. Ve funkci ošetřujícího l/káře se za dobu mimo pobytu vystřídal jeden l/kář a tři l/kárky. Všichni mladšího věku. Po mimořádném příchodu na psychiatrickou l/čebnu mi byl naordinován l/k perfenazin. Po mimořádném odmítnutí užívat tento l/k mi ho po několika dnech přestali podávat.

Protože jsem měl kolísavý tlak a bolesti a zhoršenou pohyblivost ve všech velkých i malých kloubech, dostávám každý ráno neokristepin a třikrát denně trimepranol a benezaton. Po vyšetření na neurologii t/ž třikrát denně quajanal. Dostal jsem t/ž deset dávek injekcí vitamínu B 12. Stále jsem přemlouván, abych přistoupil na l/čení psychofarmáky a to buď injekcí moditenu nebo tabletkami thioridazinu. Zvláště po nařízení výkonu ochranného l/čeniodkresního sojudemu v Kroměříži. Toto l/čení jsem odmítl ze dvou důvodů. První je ten, že moje manželka podala okresnímu soudu v Kroměříži písemnou žádost, aby bylo upuštěno od výkonu mimo ochranného l/čení podle § 352 trestního řádu, protože pominuly před jeho započetím okolnosti, pro něž bylo nařízeno. Přes dvě urgence okresní soudu v Kroměříži v tuto záležitosti dosud žádny řízení nezahájil. Především však svůj odmítavý postoj k l/čení psychofarmáky zdůvodňuji tím, že se témito atarakticky působícími neuroleptiky mají l/čít bludy, které se vyskytují u paranoiků. Protože mi však nikdy nebylo žádným soudním znalcem - psychiatrem sděleno, že se nějaký blud u mne vyskytuje, tak se domnívám, že není ani žádný důvod pro l/čení této neexistujících blud. Ale i při výskytu blud je u většiny psychiatrů zastáváno stanovisko, že rezistence paranoiků na psychofarmáku je značná, prograda nepríznivá pro terapeutickou rezistenci vůči atarakticky působícím neuroleptikům a často místo tohoto místo tohoto způsobu l/čení se spíše doporučuje psychoterapie.

Jaký je můj současný zdravotní stav? Po více než dvouměsíční vazbě v Brně-Bohnicích a po více než dvouměsíčním pobytu na zvláštním vězení oddělení psychiatrického ústavu v Praze-Bohnicích je to kolísavý vysoký tlak, zhoršená pohyblivost a bolestivost všech kloubů včetně malých kloubů, zhoršený zrak, horší spánek a přecitlivělost na hlasitější i méně hlasitě zvuky, především televize. Protože jsem pozbal umělého chrupu, rozbolený mě dásně, takže jsem t/měr vůbec nemohl kousat. Místo ošetření chrupu případně zhotovení protizávratového mleté stravy. Na očním oddělení jsem však už byl a mám nyní nové dvojky brýle: jedny na čtení a jedny na dálku. Chodím t/ž na rehabilitaci kvůli zlepšení pohyblivosti pátere a byly mi nyní dány i desky do postele a začínám cvičit i na oddělení.

V jakém prostředí žiji: Uzavřené oddělení 17 B je umístěno v 1. poschodí samostatného pavilonu. V přízemí se nachází příjemací oddělení pro ženy. Na oddělení je sedm ložnic pro dva, tři nebo čtyři pacienty a jedna velká ložnice pro sedmnáct pacientů. Já jsem na ložnici pro tři pacienty. V této ložnicích se jen spí, mimo postel jsou zde jen noční stolky; přes den jsou ložnice uzamčené. Pak je zde jídelna na podávaní jídla, která je propojena se společenskou místností se stolkem a kresly. Ve společenské místnosti a v jídelně traví pacienti většinu dne a jsou tam i přijímané návštěvy. Návštěvy jsou povoleny dvakrát týdně, ve středu a v neděli. Vždy od 9 do 11 a od 13 do 16 hodin. Část dne se někdy tráví v oplocené zahrádce, která přiléhá k oddělení. Bývá to jedna

až dvě hodiny odpoledne, zcela výjimečně i dopoledne. Kolikrát tydně - o tom rozhoduje, jak je počasí a možnosti ošetřujícího personálu. Za mho dosavadního čtyřapůlmesíčního pobytu na zdejším oddělení byla tak možnost jednou společná návštěva pacientů s ošetřovateli v parku "květná zahrada" a jednou v kroměřížském zámku. Byli to jen vybraní, schopní pacienti. V prvním případě to bylo devět pacientů, v druhém šest. Byl jsem v obou případech mezi nimi. Někdy i část pacientů s ošetřovatelem jede na procházku po areálu psychiatrického lčeby. Značná část pacientů má povolenou s návštěvou vycházku po areálu psychiatrického lčeby v době návštěv. Jsou to i pacienti, kteří mají ochranný ústavní lčení psychiatrického nařízení soudem. Já to mám však zakázán, přestože má manželka je kvalifikovaná zdravotní sestra, zaměstnaná v psychiatrickém lčebe v Kroměříži, jen na jiném primariátě. Tak značná část pacientů, včetně těch, kteří mají nařízenou ústavní psychiatrickou lčbu soudem, většinou po měsíčním pobytu v psychiatrickém lčebe (podle zdravotního stavu pacienta) má povolenou návštěvu domu, k manželce, k rodině. Byvá to většinou dva až tři dny. Mně je podobná dovolenka domu za manželkou a dětmi zakázána. Dostal jsem jednou dovolenku na návštěvu své těžce nemocné ležící 82 leté maminky. Dovolenka byla stanovena o celkových dnech tři hodiny, včetně cesty, to je od 8 do 11 hodin. Není mi dovolena ani v neděli účast na mší svaté.

Mimo mne jsou na oddělení ještě další tři pacienti, u nichž je nařízena ústavní ochranná lčba soudem. Všichni jsou lčeni v souvislosti se sexuálními delikty. I část dalších pacientů je zde nedobrovolně.

Jídla je zde dostatek i přiměřené kvality. Mimo ovoce, které však každému pacientovi mohou přinést návštěvy. Jinak ještě provádí nákup každý den jeden pacient, který může opatřit spolupacientům celkem všechno, co potřebují, včetně novin a časopisů. Kuřáci, kteří je většina, mají možnost kouření v samostatné místnosti - kuřárni, ale značná část jich kouří i na chodbách, záchodě, umývárně a kde se dá, jak už značná část kuřáků to má ve své bezohlednosti ve zvyku. Ve společenské místnosti je umístěn i televizor a rozhlas po dráte. Jejich někdy hlučný provoz mne značně vadí, a proto se někdy uchyluji do ústraní, abych měl více klidu.

Jak tráví svůj čas na uzavřeném oddělení: Ráno, v poledne a večer, vždy po jídle, ještě společně s některým pacientem, mám na starosti úklid jídelny. Mám také na starosti pokojové květiny na oddělení. Protože pravidelně odebírám denní tisk, Rudé právo, Lidovou demokracii a různé odborné, politické a jiné časopisy a mám zde i různé knihy právnické, psychiatrické, náboženské, zahrádkářské a chovatelské, soustředuji se vždy u stolu v jídelně, u kterého mám své stálé místo, několik pacientů, kteří si chtejí něco vypůjčit nebo poradit nebo něco napsat. Píši také dopisy těm, kteří si je sami nejsou schopni napsat. K velké nelibosti pana primáře také seznamuji pacienty s jejich právním postavením duševně nemocných. Má také na starosti nástěnu, kde pravidelně vyměňuji politické aktuality různého zaměření včetně protikuráckého poradny. Přestože jsem nekuřák, dvěma pacientům, kteří nejsou schopni samostatně konání, rozděluji každodenně jejich příděl cigaret, aby je o ně jiní pacienti neobrali. Většinou také uvádím pacienty k vizitě. Tak jako na svobodě, tak i v psychiatrickém lčebe mám široký okruh přátel a známých, ale i ostatním pacientům jsem ochoten kdykoliv a v čemkoliv pomoci. Kdy budu z psychiatrického lčebe propuštěn nevím, protože ani na ústní ani na písemná podání v této věci nedostávám od žádných příslušných úřadů odpověď.

Kroměříž 1. srpna 1986

Augustin Navrátil

***** ***** *****

Z materiálů FIDH - Mezinárodní federace pro lidská práva

FIDH je mezinárodní organizace přidružená k OSN, Evropské radě a UNESCO; sídlí v Paříži. Skládá se ze třiceti členských lig, z nichž čtyři (bulharská, guatemalská, madarská a rumunská) působí v exilu. Českou ligou je Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných, který je jedinou členskou organizací, působící v sovětském bloku. Také člen VONS Ladislav Lis je jediným místopředsedou FIDH, zíjícím ve východní Evropě.

Sjezd [kongres] FIDH se koná jednou za dva roky, příští sjezd bude začátkem prosince 1986 v Španělsku (v Salamance nebo Madridu).

Federace vydává čtrnáctideník La Lettre a dále sborníky k jednotlivým případům nebo k výsledkům misijních cest. Některá čísla bullettu La Lettre jsou určena informacím o jedné zemi, jako např. poslední číslo, došlo do naší redakce - č. 167 ze 7. října 1986 - který je zasvěcen situaci v Chile. Pod titulkem "vládní teror" dokumentuje porušování práva na život (zpráva o pěti zavražděných za druhý zářijový týden), práva na osobní svobodu a osobní bezpečnost, dále potlačování svobody shromažďovací a svobody slova a konečné porušování práva na náboženskou svobodu; jde o případy uvěznění nebo vyhoštění osmi duchovních. Závěrem je uvedena zpráva o postizích chilské komise pro lidská práva, která je členskou ligou FIDH: jeden z jejích členů, Pedro Castillo, který je zároveň předsedou Národní komise proti mučení, byl orgány Bezpečnosti zajistěn na 48 hodin; protestuje se rovněž proti hrozobám generála Pinocheta, že budou zadřzeni a vypovězeni všichni, kdož vyvíjejí činnost ve prospěch lidských práv.

***** ***** *****

V samizdatu nově vyšlo

Kritický sborník, číslo 2, 1986, 91 strana A 4

Carl Gustav Jung "Básník" (3. část statí Psychologie und Dichtung z knihy "Welt der Psyche", přeložil R.S.); Jindřich Chalupec "Nový umění v Čechách" (závěrečná kapitola stejnojmenné knihy, rukopis, 1985); "Skoro všechno mi nahradila svoboda" (rozhovor A.J. Liehma s Josefem Skvoreckým z podzimu 1985); Jiří Němec "K Zapomenutímu světu Jakuba Demla" (recenze-úvaha u příležitosti francouzského vydání uvedeného díla); Karel Kolař "Česká zkoušenost Radima Palouse" (recenze pěti statí vydaných v edici Expedice, 1985); Eva Kantúrková "Knížka o potopě" (recenze novely Zuzany Brabcové "Daleko od stromu", vydané v edici Petlice, 1985); Jan Lopatka "Biografie šosáka" (recenze knihy

Karla Poláčka "Poslední dopisy Dože", vydan/pakladatelstvím '68 Publishers Toronto); Zdeněk Brodská "Nad jedním snářem" (recenze "Českého snáře" Ludvíka Vaculíka); Milan Hüb'l "Pražská diskuse o česko-německých vztazích v německém překladu" (informativní recenze o sborníku "Zur Geschichte der deutsch-tschechischen Beziehungen", vydan/m v NSR, 1985); - pf- "Filozofie, nebo filozofie - IV" (pokračování úvahy); "Knižní zpravodaj" (novinky samizdatových periodik a edic).

Paraf, č.4, 1986, 116 stran A4

Jindřich Chalupecký "Potřeba bdělosti" (úvaha o statí Ivana Svitáka "Devátá vlna" polemizující s esejem Václava Havla "Politika a svědomí"); XY "Gnostické dědictví" (výbor z komentářů překladatele k připravovanému vydání starých gnostických rukopisů); Zdeněk Neubauer "Filozofie výří" (pokus o ontologickou interpretaci Ricoeuрова díla); Paul Ricoeur v Praze" (překlad přednášky z posledního pražského pobytu); Tomasz Wencławski "Několik libovolných úvah na témata teorie času" (esej z polského časopisu Znak, 1984, přeložil Daniel Kroupa); Ivan M. Havel "O jednom metaforistickém pohledu na svět" (nad novými knihami V. V. Nalimova); Bohumír Janát "Na cestách velkého exodu" (zamyšlení nad knihou Johna S. Dunneho "Kostel chudu a dábla", New York, 1982); Erazim Kohák "O čase výchovy" (rozhlasová recenze knihy Radima Palouše).

Obsah (září 1986), 189 stran A4

Petr Kabes "Třpyt žádat o hvězdu?" (verše); Lenka Procházková "Život byl ke mně laskavý" (rozhovor s J. Updikem); Karel Pecka "Rovnost je sen hrbatých" (polemika se statí De mortuis nihil nisi bene... uverejněnou pod zn. PHA a reagující na článek Ivana Klímy o Jaroslavu Dietlovi); Zdeněk Rotrek "Za knížetem ze Schwarzenbergu - + 9. 4. 86" (nekrolog); Miroslav Kusý "Neslovenský fepon" (diskusní příspěvek o situaci madarských menšiny v ČSSR); Eva Schmidtová-Hartmanová "O kritické metodě Jaroslava Opatá" (poznámky k jeho článku "Nad jednou knihou o realismu T.G. Masaryka"); Jaroslav Opat "K replice Evy Schmidtové-Hartmanové" (polemická glosa); Eva Kantúrková "Rok parozenin" (fejeton); Eda Kriseová "Vzpomínka na Mahlera" (fejeton); Zdeněk Urbánek "Začátek cesty" (úvodní část příběhu "Cizinec z cyklu Stvoritel, světa"); František Pavlíček "Dedikace místo prologu", "Malý album z konce velké války" (proza věnovaná šedesátinám Ludvíka Vaculíka); Milan Simečka "Umění fejetonu", "Smutná satisfakce bezmocných" (texty věnované Ludvíku Vaculíkovi a Václavu Havlovi); Z.U. "Zkažený koncert" (blahopřání Milánu Uhdeho k sedesátinám); Sergej Machonin "Revizor z Ústí" (recenze divadelního představení v ústeckém divadle); Milan Uhde "Osud talentů" (recenze knihy Františka Janoucha "Ne, nestěžuji si, vydán v nakladatelství Index, Kolín nad Rynem"); Milan Jungmann "Sovětskí spisovatelé u zdi nářků" (informativní článek o sjezdu sovětských spisovatelů); Iva Kotrlá "Tendence motlitby" (odpověď na kritiku Miroslava Cervenky); [KO] "Více než třinácti rádky" (recenze, glosy); Ludvík Vaculík "Co jsem dostal", "Srpnový den", "V důchodu" (fejetony).

Výběr č.2, 1986, nepaginováno, cca 30 stran A4.

Vladimír Makanič "Hlasy" (próza); Matthew Gregory Lewis "Mnich" (úryvek z knihy); James Dickey "Pad" (básen, převzato ze Světové literatury 1968); Ludvík Kundera "Nepohodlný básník Gottfried Benn" (verše, převzato ze Světové literatury 1968); Analy patafyziky: Albert Mareček (rozhovor), Statut Kolegia patafyziky, Zahajovací projev Ježka Magnificence zakládajícího vicekurátora Koleje patafyziky; Jacques Pr/vert "Pan Hovnous".

Jednou nohou - Revolver Revue, č.5, 1986, nepaginováno, cca 120 stran A4

Úvodník má titul "Soudruh Mauser" a jeho autorem je za redakci Revolver Revue JN Mladý muž, který se vyzná. Dočítáme se v něm, že redakce se snaží v jistém smyslu navázat na práci Světové literatury, snad nejvýznamnějšího literárního časopisu poúnorového CSR, přináší ovšem vedle textů zahraničních autorů i ukázky literární produkce domácí provenience. - Krátké zprávy informují mj. o represích proti nezávislé kultuře (Heřman Chromy, Jazzová sekce); Isaac Bashevis Singer "Holubí" (povídka); H.P. Lovecraft "Česká Slavnost" (povídka); Charles Bukowski - povídky, básně, rozhovor, foto, ticha modlitba od Petra plácáka (básen); Eduard Vacek - povídky; Z. Jsem sirotek" (povídka); Jan Beneš "Na místě" Resumé (z knihy Zádní kvíček 1986); p.p. "Vihorlat" (povídka, srpen 1986); Ivan M. Jirous "Ochranný dohled" (verše); Medorek (rozsáhlá ukázka z románu); Hendrix "The Primitives Group" (paměti pražského rockera, červen 1985); Louis-Ferdinand Celine - dva rozhovory, převzato z týdeníku Arts z r. 1961; Magor "Rezim za všechny prachy"; Horňa Pigment "Vídenská vědma", detektiv Skalák... Milan Janča "Valdice u Jičína" (revolver report); tým M.A. "Dál od toho dumění zvonů..." (revolver report)

O divadle č.1, červenec 1986, 244 stran A4

[Tento anotaci srdečně vítáme nový časopis nezávislé kultury a přejeme mu dlouhý život, mnoho zajímavých příspěvků a zdar při výrobě a distribuci časopisu. Red.]
Marie Vrbová "Sláva divadla"; K ÚVAZE: HERECTVÍ. V rubrice jsou zařazeny úvahy Karla Krause "Herc a postava", Hynka Rydla "O přítomnosti a absenci herecké výpovědi" a Antonína Kropáčka "Herc se vytrácí" a rozhovor, který pořídil - aj- "S mladým hercem o divadle". Rubrika CO A JAK V DIVADLECH obsahuje divadelní recenze: Vilém Pojkar "Vystrašená činohra", Zdeněk Urbánek "Porucha není teprv na jevišti", Milan Uhde "Duti lid", vycpaní lid, Sergej Machonin "Revizor z Ústí", František Pavlíček "Divadlo poetické - divadlo politické", Hana Borková "Klytající stra". K nové české hre Václava Havla POKOUŠENÍ jsou zařazeny jednak texty dramatika samotného (tři pasáže z Havlova článku "Daleko od divadla" a "... a v jeho spárech", což je výnátek z knihy "Dálkový vyslech", vydané ne-

dávno v edici Expedice), jednak úryvky z osmi dopisů resp. recenzí "Přátel/ píší autorovi" (Sergej Machonin, M., Hana Borková, Milan Šimečka, Petruska Sustrová, anonym ze zahraničí, Ivan Palec a Magor). V rubrice FILÍPIKA je "Reč o Nov/ sc/pě" (rozhovor A s B). Dále následuje fejeton Františka Pavlíčka "Raději mám svůj zpěv". V rubrice SOUVISLOSTI - PORTRETY - PRIPOMENUTÍ jsou zveřejněny dvě vzpomínky Václava Havla na Alfr/da Radoka ("Radok dnes" a "Radokova práce s herci") a článek [yd] "Dva francouzští dramatici" (o Samuelu Beckettovi a Jeanu Genetovi). V rubrice PRELOŽILI JSME je eseje Jean-a Rousseau "Herec a jeho postava" a článek Daniele Sallesavov/ "Zkoušky umění". DIVADLO ZA HUMNY přináší "Situacní zprávu z Francie" od [da], rubrika CO A JAK O DIVADLE statě "Nesplacený dluh" od [SP] a "Divadlo v česk/ kultuře 19. století" od [a]. Závěrečná rubrika PRO ARCHIV obsahuje "Soupis režíí Alfr/da Radoka" a bibliografii "Beckett a Genet v českých a slovenských překladech, divadlech a článcích".

Luboš Kohout: Poznámky k novým prvkům v mezinárodní politice SPD a Socialisticke/ internacionály, červenec 1986, 9 str. A4 (komentář k vídensk/ výzvě SI z října 1985, k jednání SI v Limě 1986 a k nov/mu programu SPD z července 1986).

Rudolf Zukal: Československá orwellovština, září 1986, 17 stran A 4

(recenze práce Josefa Skály "Postřehy a fikce George Orwella" zaslána nakladatelství Svoboda, kter/ tuto publikaci vydalo, a věnovaná m.j. reakcím čs.sdělovacích prostředků na činnost Charty 77).

Libuše Šilhánová Poznámky k dokumentu o mládeži, 4 strany A4

(několik úvah nad dokumentem Charty 77 "Prostor pro mladou generaci").

Petr Pospíchal: Aktuální slovo k otázce míru, 24.9.1986, 5 stran A 4

(úvaha k Nobelově ceně míru; věnováno Václavu Havlovi k 50. narozeninám)

Ludvík Vaculík: Několik rad anglick/ vládě, fejeton, říjen 1986.

ERRATA:

V minul/m číslech Info o Ch 77 jsme anotovali verše Jaromíra Šavrdy (vyšly v 8. čísle časopisu "Ze zásuvky i z bloku") a chybějící jsme uvedli jejich titul. Správný název je Česká kalvárie. Autorovi a čtenářům za toto nedopatrání omlouváme.

Krátk/ zprávy

Perzekuce řadových členů Jazzov/ sekce

Mimopražští řadoví členov/ Jazzov/ sekce jsou v posledních týdnech vystaveni perzekucím a nátlaku. Bezpečnost využívá současn/ho trestního stíhání členů vykonného vyboru JS a v rámci "vyšetřování" vykonává na mimopražsk/ členy JS nátlak, aby podepsali prohlášení že se v budoucnu nebudou účastnit "protistátní" činnosti - zřetelně ve vztahu k JS. Na předvolání k výslechu bývá tak/ umístěna výzva, aby předvolaný přinesl sebou publikace a periodika JS; v případě, že tak učiní, označí je vyšetřovatel za protistátní a zabaví je. Aktivist/ JS se rozhodli tyto případy zjevných politických perzekucí členů JS dokumentovat.

Menší oslava v bytě Václava Havla

se konala dne 4.10.1986, kdy tento známý dramatik a bojovník za lidská práva slavil sv/ 50.narozeniny. Poblahořátk k tomuto jubileu a případně ho i u Havlů oslavit přišlo několik set lidí, seriozní odhad je čtyři sta, Havlovi přátel/, umělci, chartisti, jeho čtenáři. "Menší oslava" se vydařila. I proto, že tentokrát nebyl nikdo obtěžován jinak všudypřítomnou policií.

Ještě k odebrání odznaku Solidarity

V minul/m čísle jsme informovali o tom, že signatář Charty 77 Otakar Veverka podal stížnost na neznám/ho příslušníka SNB v civilu, který mu v soudní budově při procesu s Heřmanem Chromem násilím odebral odznak polsk/ Solidarity, který O.Veverka měl na sobě. Dne 3.září 1986 vyřídil svým přípisem stížnost náčelník inspekce Správy SNB hl. města Prahy a Středočesk/ho kraje mjr.JUDr.Vratislav Nosek a to v tom smyslu, že provedený šetřením nebylo sice prokázano, že by uvedený odznak odebral příslušník SNB, ale - a to stojí za ocitování: "Pro Vaši informaci uvádí, že Solidarita je nelegální organizace a odebrání odznaku t/to organizace neznámym občanem bylo plně oprávněn/".

Polsk/ "Opinie" v češtině,

o jejichž existenci jsme referovali již vloni, jsou nadále vydávány v Polsku, nově již s názvem Názory (Opinie); na rozdíl od prvních čísel jsou psány slušnou češtinou. Přišly nam ctyři poslední čísla za poslední rok - Názory-Opinie jsou čtvrtletník. Jde o vyběr z nezávisl/ho polsk/ho periodick/ho tisku, pro zajímavost uvádíme obsah 6. (zatím posledního) čísla: Cernobyl - Minimum informací (o informovanosti polsk/ veřejnosti po černobylsk/ katastrofě) - Z procesu Konfederace nezávisl/ho Polska - Rozsudky v procesu KNP (i s úryvky řečí obžalovaných před soudem) - Potřebujeme novou Ostpolitik? (polemika s článkem "Polská otázka versus Němci", zveřejněn/ho v č. 5 Názorů) - z rozhovoru primase Glempa s Le Figarem. Články jsou převzaty z těchto nezávislých periodik:

Kronika Małopolska, Tygodnik Mazowsze, Tygodnik Glos Wolnego Robotnika.

Mluvčímu Charty 77 odebrán cestovní pas

Správa pasů a víz odebrala dne 15.10.1986 Martinu Paloušovi, mluvčímu Charty 77, cestovní pas. Odebrání bude prý zdůvodněno dodatečně. To je zatím jediný výsledek rozsáhlého ūsilí (korespondence, telefonátů, osobního jednání) v Praze a Kodani, jímž část západního mírového hnutí chtěla dosáhnout účasti Charty 77 na světovém mírovém kongresu v Kodani, který se konal 15.-18.10. Jak známo, Charty 77 požádala, aby ji na kongresu zastupovali Jirí Dienstbier a Martin Palouš. První z jmenovaných není držitelem cestovního pasu, druhýmu byl pro jistotu odebrán i cestovní doklad, který ho opravňoval pouze k cestám do NDR, Bulharska a Rumunska a za určitých podmínek i do Maďarska.

Mimořádné číslo Informací o Chartě 77 - již druhé v letošním roce - zveřejní tzv. výroční memorandum, určené občanům, skupinám a vládám všech zemí KBSE, které u příležitosti nastávajícího setkání delegací států zúčastněných na KBSE (tzv. helsinský proces) ve Vídni připravila Evropská síť pro dialog Východ-Západ. V Československu podepsalo toto memorandum 32 lidí, mezi nimiž i českobudějovický exulant se zúčastnil redakčních prací a diskusí, které předcházely definitivnímu znění. Memorandum samo má být východiskem k dalšímu dialogu.

Přetiskování či jiné přebírání textů zveřejněných Infochem je v zásadě možné. Jde-li však o texty psané přímo pro Infoch, žádáme, aby byl při přebírání vždy uveden pramen. Bez uvedení pramene je možno přebírat jen dokumenty Charty 77, sdělení VONS, petice, otevřené dopisy, jakož i texty, z jejichž charakteru či uvedení je zřejmé, že nebyly určeny jen pro Infoch.

oooooooooooooooooooooooooooo

Technickým nedopatřením se stalo, že sdělení VONS č. 568 a 569 nebyla zařazena na stránku, kam patří. Ctenářům se omlouváme.

Sdělení č. 568 (Hlavní líčení v trestní věci proti Márioi Nechalov/ odloženo)

Okresní soud v Žilině, jehož senátu předsedá JUDr. Pavel Polka, odkročil dne 23.9.1986 hlavní líčení v trestní věci proti ing. Márioi Nechalové na 30.9.1986. Jak jsme již oznámili (viz naše sdělení č. 561), je tato 38 letá vývojová pracovnice trestně stíhaná pro údajnou přípravu trestného činu pobuřování (§ 711 k § 100/1, 2a trestního zákona) za to, že vlastnila samizdatovou náboženskou literaturu. Při dosavadním průběhu hlavního líčení se zatím výběc neprokázalo, že by ji komukoliv půjčovala; jen jeden svědek potvrdil, že mu půjčila magnetofonový záznam z lonského velehradského pojetí. Jakkoli to může být pro státní orgány nemilé, měly by posuzovat velehradskou pot jako oficiální akci, organizovanou církevními i státními orgány. Dne 30.9. mohla být vyslechnut ještě jeden svědek.

Dodatečně jsme se také dozvěděli, jak došlo k "odhalení" Márioi Nechalové jako aktivní katolicky: pravomocným usnesením vyšetřovatele v Bratislavě jí byly vráceny různé písemnosti, magnetofonové záznamy a jiné náboženské charakteru jako zjevně nepotřebné v předchozí trestní věci pro ohrození devizového hospodářství, která byla proti ní vedená. Když si Mária Nechalová s usnesením šla pro věci na příslušné oddělení SNB v Žilině, kde byly písemnosti uloženy, nebyly jí vydány a naopak proti ní bylo v souvislosti s jejich vlastnictvím vzneseno obvinění z přípravy trestného činu pobuřování.

Případ Márioi Nechalové je alarmující zvláště proto, že je zde stíhaná naše spoluobčanka prakticky jen pro pouhé vlastnictví náboženské literatury, což je nový prvek v represích proti katolickým aktivistům.

29.9.1986

Sdělení č. 569 (Výkon trestu odnětí svobody Eduarda Vacka)

Na vyzvání správy SNV nastoupil dnes v NVÚ MS Litoměřice trest odnětí svobody 39 lety elektromechanik z Teplic Eduard Vacek, který byl odsouzen, jak jsme refereovali ve sděleních č. 501, 510, 529 a 532, k jednomu roku nepodmíněné za nezávislou kulturní činnost. Trest má vykonat v I. nápravně výchovné skupině a při normálním průběhu má být propuštěn na svobodu (vzhledem k započítání vazby do trestu) dne 9. srpna 1987.

29.9.1986